

KIRDnro-2018-

**KIRKKONUMMEN KUNNAN YLEINEN OHJE HANKINNOISTA
JA HANKINTASOPIMUKSISTA**

Kunnanhallitus 17.12.2018

Sisällys

I LUKU YLEISTÄ	5
1. YLEISET PERIAATTEET	5
1.1 Hankintaohjeen sisältö	5
1.2 Julkiset hankinnat ja lainsäädäntö	5
1.3 Ohjeen soveltaminen	6
1.4 Yleiset hankintaperiaatteet	6
1.5. Hankintatoimen organisointi ja johtaminen	6
1.6. Hankintojen jaottelu	7
1.7 Kynnysarvot	7
1.8. Hankinnan ennakoidun arvon laskeminen	7
II PIENHANKINNAT	9
2. PIENHANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN	9
2.1 Pienhankintojen määritelmä	9
2.2 Markkinakartoituksella toteuttavat pienhankinnat	9
2.2.1 Markkinakartoituksen toteuttaminen	10
2.2.2 Tilaus	10
2.2.3 Sopimuksen (sopimussuhteen) syntyminen markkinakartoituksin toteutettavassa hankinnassa	10
2.3 Tarjouspyyntömenettelyllä toteutettavat pienhankinnat	10
2.3.1 Tarjouspyyntömenettely pienhankinnassa	11
2.3.2 Tarjouspyyntö	11
2.3.3 Hankinnasta ilmoittaminen	11
2.4 Hankintapäätös tarjouspyyntömenettelynä toteutettavassa pienhankinnassa	12
2.5 Muutoksenhaku pienhankintaa koskevassa päätöksessä	12
2.5.1 Hankintaoikaisu	12
2.5.2 Oikaisuvaatimus	13
2.6 Hankintasopimuksen tekeminen pienhankinnassa	14
2.7 Suorahankinnat pienhankinnoissa	14
III KANSALLISET HANKINNAT	14
3. KANSALLISTEN HANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN	14
3.1 Kansalliset hankinnat/ määritelmä	14
3.2 Hankintamenettelyt	15
3.3 Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö	15
3.3.1 Hankintailmoitus	15
3.3.2 Tarjouspyyntö	16
3.4 Tarjousten valintaperusteet	16

3.5 Hankinnan keskeyttäminen	16
3.6 Suorahankinta kansallisissa hankinnoissa	16
3.7 Hankintapäätös kansallisessa hankinnassa	17
3.7.1 Hankintapäätöksen tekeminen kansallisessa hankinnassa	17
3.8 Muutoksenhaku kansallista hankintaa koskevassa hankintapäätöksessä	17
3.8.1 Hankintaoikaisu	17
3.8.2 valitusosoitus markkinaoikeuteen	18
3.9 Hankintasopimus kansallisissa hankinnoissa	19
3.9.1 Hankintasopimuksen tekeminen	19
3.9.2 Odotusaika	19
3.9.3 Hankintasopimuksen sisältö	19
IV LUKU EU-HANKINNAT	19
4-5. EU-HANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN	19
4.1 Eu-hankinnat/ määritelmä	19
4.2 Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö EU-hankinnoissa	20
4.2.1 Hankintailmoitus	20
4.2.2 Tarjouspyyntö	21
4.3 Tarjousten valintaperusteet	21
4.4 Hankintamenettelyt	21
4.5 Hankinnan keskeyttäminen	22
4.6 Hankintapäätös EU-hankinnassa	22
4.7 Muutoksenhaku EU-hankintaa koskevassa päätöksessä	23
4.7.1 Hankintaoikaisu	23
4.7.2 valitusosoitus markkinaoikeuteen	24
4.8 Hankintakertomus	25
4.9 Suorahankinnan perusteet	25
5. HANKINTASOPIMUS EU-HANKINNASSA	26
5.1 Hankintasopimuksen tekeminen	26
5.1.1 Hankintasopimuksen tekeminen EU-hankinnassa	26
5.1.2 Odotusaika	27
5.1.3 Hankintasopimuksen sisältö	27
5.2 Jälki-ilmoitus	27
V LUKU SOTE-PALVELUT JA MUUT ERITYISET PALVELUT	28
6. SOTE-PALVELUIHIN JA MUIHIN ERITYISIIN PALVELUIHIN LIITTYVIEN HANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN	28
6.1 Sote-palvelut ja muiden erityisten palveluiden hankintaan sovellettavat erityisehdot	28
6.2 Ilmoitusmenettely	29
6.3 Hankintamenettelyt	29

VI LUKU HANKINTOIHIN LIITTYVÄT VALTUUDET	29
7.Hankintavaltuus.....	29
8. Hankintasopimuksen allekirjoittaminen.....	30
9. Hankintasopimuksen päättämistä sekä option käyttämistä koskevat päätökset.....	30
10. Tilausvaltuus	30
VII LUKU MUUT HANKINTOIHIN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET JA OHJEET	31
11. Tilaajavastuulain huomioiminen tarjouspyynnöissä, tilauksissa ja sopimuksissa	31
12. Yhteishankintayksiköt	32
13. Hankintayhteistyö.....	33
14. Hankinnat sidosyksiköiltä	33
15. Hankinta-asiakirjojen julkisuus	34
16. Ostokuri ja ohjostojen estäminen	35
17. Esteellisyys	35
18. Lahjoman vastaiset periaatteet	36
19. Hankinta-asiakirjojen arkistointi ja salassapito	36
VIII LUKU SOPIMUSTEN VALVONTA JA SOPIMUSHALLINTA	36
20. Hankintasopimusten seuranta ja valvonta	36
21. Hankintasopimusten sähköinen hallinta	37

I LUKU YLEISTÄ

1. YLEISET PERIAATTEET

1.1 Hankintaohjeen sisältö

Tässä hankintaohjeessa ohjeistetaan toimintatavoista kunnan ja sen määräysvallassa olevan tytäryhteisön sekä kunnan liikelaitoksen hankinnoista ja hankintasopimuksista. Hankintayksiköllä tarkoitetaan paitsi Kirkkonummen kuntaa myös sen määräysvallassa olevaa toimielintä tai liikelaitosta. Kirkkonummen kunnan yleistä ohjetta hankinnoista ja hankintasopimuksista kutsutaan jäljempänä hankintaohjeeksi. Kirkkonummen kunnan tytäryhteisöt voivat toteuttaa tässä hankintaohjeessa tarkoitettuja pienhankinnat tämän ohjeen mukaisin pienhankintojen toteuttamista koskevin menettelytavooin tai vaihtoehtoisesti päättää erikseen itse pienhankinnoissa noudattamansa menettelytavat, kuitenkin niin, että pienhankinnoissa noudatettavat menettelytavat toteuttavat hankintalaista johtuvia periaatteita (tarjoajin tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu, avoimuus, suhteellisuus).

Hankintaohjeeseen on liitetty ohjetta täydentäviä liitteitä. Kunnanjohtaja voi päätöksellään päivittää tätä hankintaohjetta (mikäli kunnanhallitus on tältä osin erillisellä päätöksellään kunnanjohtajalle toimivaltaa siirtänyt), kun lainsäädäntö muuttuu, viranomaisohjeet muuttuvat tai kun kunnan hankintoihin tai sopimushallintaan liittyviä toimintatapoja kehitetään tai hankintojen suorittamiseen liittyvät järjestelmät muuttuvat niin että tämä ohjeen sisältöä on tarpeen päivittää asianomaisia muutoksia vastaaviksi.

Kirkkonummen kunnan keskitetty hankintayksikkö voi antaa tätä ohjetta täydentäviä menettelytapaohteita.

Hankintaohjeeseen sisältää erityisesti ohjeistusta niiden hankintojen tekemiseen, jotka alittavat hankintalain mukaiset kynnysarvot (ns. pienhankinnat), joita laki julkisista hankintalaki säätelee vain joiltakin osin. Hankintaohje sisältää myös hankintalain ja erityisalojen hankintalain soveltamisalaan kuuluvien hankintojen toteuttamiseen liittyviä menettelytapaohteita sekä sopimushallintaan liittyvää ohjausta.

Tämä hankintaohje korvaa kunnanhallituksessa 19.1.2009 hyväksytyyn hankintaohjeen.

1.2 Julkiset hankinnat ja lainsäädäntö

Hankinnalla tarkoitetaan tavaroiden ja palveluiden ostamista ja vuokraamista, urakalla teettämistä tai hankintalain mukaisia käyttöoikeussopimuksia niihin liittyvine suunnittelu-, valmistelu-, päätöksenteko- ja seurantatoimintoihin. Julkiset hankinnat tarkoittavat hankintaa julkisilla varoilla.

Keskeisimmät hankintoja koskevat lakeja ovat Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/29.12.2016) jäljempänä hankintalaki tai HL, laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1398/29.12.2016) jäljempänä erityisalojen hankintalaki tai EritHL.

Lisäksi hankintamenettelyihin olennaisesti liittyviä ja niiden toteuttamistapaan vaikuttavia lakeja ovat laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) jäljempänä julkisuuslaki, laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) jäljempänä tilaajavastuulaki sekä laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa (1509/2011), kuntalaki (410/ 2015) sekä hallintolaki (434/ 2003).

Hankintalakia ei sovelleta mm. maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaan tai vuokraukseen, työsopimuksiin sekä liiketoimiin, joilla hankintayksikkö hankkii rahaa tai pääomaa tai hankintoja hankintayksikön sidosyksiköltä tai toiselta hankintayksiköltä.

1.3 Ohjeen soveltaminen

Tätä hankintaohjetta sovelletaan

- Kirkkonummen kunnassa,
- niissä kunnan tytäryhteisöissä, jotka ovat hankintalaissa tarkoitettuja hankintayksiköjä,
- kunnan liikelaitoksessa tai liikelaitoksissa,
- niissä erillisissä hankkeissa, joissa kunta on tilaajana (kuten ulkopuolisella rahoituksella toteutettavissa kehittämishankkeissa tapahtuvissa kehittämishankkeissa tapahtuvat hankinnat).

1.4 Yleiset hankintaperiaatteet

Hankinnat on pyrittävä toteuttamaan mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen (HL § 2).

Hankinnoissa tulee noudattaa hankintalakia sekä ao. laista johtuvia yleisiä periaatteita sekä muuta hankintoihin liittyvää lainsäädäntöä ja pakottavia viranomaismääräyksiä, tätä hankintaohjetta sekä muutoin kunnassa sovellettavia sääntöjä ja päätöksiä. Vaikka tässä hankintaohjeessa tarkoitettujen pientankintojen suorittamista ei säännellä hankintalaissa kuin vähäiseltä osin, tulee pientankinnoissakin noudattaa hankintalaista johtuvia yleisiä periaatteita, joita ovat tarjoajien/ ehdokkaisen tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu sekä avoimuus- ja suhteellisuusperiaate.

Hankintatoiminnan tulee pohjautua huolelliseen hankintojen kokonaisuuden ja organisoinnin suunnitteluun sekä johtamiseen. Hankintojen kokonaissuunnittelu on osa toiminnan ja talouden suunnittelua.

Hankintatoimi tulee organisoida tarkoituksenmukaisella siten, että hankintaprosessit tapahtuvat johdettuina kokonaisuuksina ja hankintojen toteutus on suunniteltua, tehokasta ja laadukkuuteen tähtäävää. Tavoitteena on pyrkiä julkisten varojen tehokkaaseen käyttöön ja hankintojen lainmukaiseen toteuttamiseen.

Hankintatoiminnan linjauksissa tulee huomioida kuntastrategiassa, talousarviossa sekä muissa kunnassa hyväksytyissä strategia-asiakirjoissa asetetut periaatteet, painopistealueet ja tavoitteet.

1.5. Hankintatoimen organisointi ja johtaminen

Kirkkonummen kunnan hankintatoimen henkilöstöorganisaatio koostuu keskitetystä hankintayksiköstä sekä toimialoilla hajautetusti toimivista viranhaltijoista. hankintayksikön ja toimialojen välisessä

tehtävänjaossa noudatetaan kunnassa kulloinkin vahvistettua tehtävänjakoa (kunnanjohtajan toimivalta, hallintosäännön § 12).

Kunnan tytäryhteisöt päättävät oman hankintatoimensa organisoimisesta.

1.6. Hankintojen jaottelu

Hankinnat voidaan jaotella hankintalain mukaan seuraavasti:

- EU-kynnysarvot ylittävät hankinnat (EU-hankinnat)
- Kansalliset kynnysarvot ylittävät hankinnat (Kansalliset hankinnat, SOTE-hankinnat ja muut erityisalojen hankinnat sekä käyttöoikeussopimukset)
- Kansalliset kynnysarvot alittavat hankinnat (Pienhankinnat)

1.7 Kynnysarvot

Hankintalain soveltamisalaa rajaavat kynnysarvot. EU-hankinnoille on ja kansallisille hankinnoille on säädetty omat kynnysarvonsa. Kynnysarvojen perusteella hankinnat voidaan jaotella kansalliset kynnysarvot alittaviksi, kansallisiksi hankinnoiksi sekä EU-hankinnoiksi. Kansalliset kynnysarvot alittavat hankinnat (joita tässä hankintaohjeessa kutsutaan myös pienhankinnoiksi) eivät kuulu hankintalain soveltamisalaan

EU-kynnysarvot perustuvat Maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevassa sopimuksessa sovittuihin kynnysarvoihin ja Euroopan yhteisöjen komissio vahvistaa kahden vuoden välein erityisnosto-oikeuksin. Kansalliset kynnysarvot perustuvat kansalliseen lainsäädäntöön (Suomessa Suomen lainsäädäntöön), kansallisia kynnysarvoja voidaan muuttaa ainoastaan kansallisen lainsäädännön muutoksin.

Hankintalain ja erityishankintalain mukaiset hankintojen kynnysarvot on esitetty liitteellä Kynnysarvot (1.1.2018) on esitetty hankintaohjeen voimaan tullessa (vuoden 2019) alussa sovellettavat kynnysarvot. Hankintamenettelyä käynnistettäessä tulee luotettavalla tavalla (kuten toteamalla HILMA-palvelussa) varmistua sovellettavista kynnysarvoista hankinnan valmisteluaihana.

Kulloinkin voimassaolevat kynnysarvot ovat nähtävissä työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä sähköisestä HILMA-ilmoituskanavasta www.hankintailmoitukset.fi.

1.8. Hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

Hankinnan **ennakoidun arvon** perusteella määräytyy hankintaan sovellettava menettelytapa sekä päätöksentekovoimaisuus.

Hankinnan ennakoidun arvon laskemisella selvitetään mahdollisimman luotettavasti käynnistyvän hankinnan suurin ennakoitu kokonaisarvo oikean hankintamenettelyn valitsemiseksi.

Hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa tulee ottaa huomioon mahdolliset lisähankinnat ja sopimuskauden mahdolliset pidennykset eli optio- ja sopimuksen pidennysehdot, hankinnan vaihtoehtoiset toteuttamistavat, tarjoajille mahdollisesti maksettavat palkkiot sekä mahdollisesti tulevat hinnanmuutokset.

Jos hankinnan arvo on laskettu perusteettomasti väärin ja toteutuneiden tarjousten hinnat ylittävät merkittävästi hankintayksikön ennakoiman arvon ja kynnysarvo ylittyy, tulee hankinnasta julkaista uusi ilmoitus (esim. kilpailuttaa pienhankinta kansallisen kynnysarvon ylittävänä hankintana).

Jos hankinta toteutetaan samanaikaisesti erillisinä osina, on kaikkien osien ennakoitu arvo laskettava yhteen. Jos osien yhteenlasketun arvon on vähintään kansallisen kynnysarvon tai EU-kynnysarvon suuruinen, jokaisen osan hankinnassa noudatetaan yhteenlasketun arvon mukaista menettelyä.

Hankinnan ennakoitu arvo lasketaan eri hankintasopimustyypeissä seuraavin periaattein:

Yksittäinen tavara- tai palveluhankinta	Suurin maksettava kokonaiskorvaus mukaan lukien mahdolliset vaihtoehdot sekä optio- ja pidennysehdot.
Rakennusurakka	Urakan kokonaisarvo arvioituine lisä- ja muutostöineen sekä sellaisten urakan toteuttamisessa tarpeellisten tavaroiden ennakoitu kokonaisarvo, jotka hankintayksikkö antaa urakoitsijan käyttöön.
Tavarahankinta, jossa kohteena on leasing, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen	Määräaikaisen, enintään 12 kk voimassa olevan sopimuksen osalta ennakoitu voimassaolon aikainen kokonaiskorvaus ja yli 12 kk voimassa olevan sopimuksen osalta kokonaisarvo jäännösarvo mukaan lukien. Toistaiseksi voimassaolevan sopimuksen osalta ennakoitu kuukausiarvo kerrottuna luvulla 48.
Palveluhankinta ilman kokonaishintaa	Määräaikaisen, enintään 48 kk voimassa olevan sopimuksen osalta voimassaolon aikainen ennakoitu kokonaisarvo. Toistaiseksi voimassa olevien tai yli 48 kk voimassa olevan sopimuksen osalta kuukausiarvo kerrottuna luvulla 48.
Puitejärjestely	Puitejärjestelyn keston ajaksi suunniteltujen hankintojen kokonaisarvo.
Dynaaminen hankintajärjestelmä	Dynaamisen hankintajärjestelmän keston ajalle suunniteltujen hankintasopimusten kokonaisarvo.
Innovaatiokumppanuus	Kumppanuuden eri vaiheiden aikana toteutettavien tutkimus- ja kehittämistoimintojen sekä kumppanuuden lopussa kehitettävien ja hankittavien tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden arvo.

Hankintaa ei saa pilkkoa osiin tai laskea poikkeuksellisin menetelmin, jotta hankinnan arvo ei nousisi yli kansallisen kynnysarvon tai EU-kynnysarvon eikä pienhankinnoissa yli rajan, joka edellyttää kilpailutuksen ja hankintapäätöksen tekemistä. Hankinnan pilkkomisen voidaan katsoa olevan kyseessä silloin, kun esim. saman tyyppisten tavaroiden tai palvelujen hankintoja kilpailutetaan tai ostetaan suoraan hankintana useissa erissä ja hankinnat tapahtuvat niin lyhyessä ajassa, että hankintaerät olisi voitu kilpailuttaa kokonaisuuksina, jos hankintoja olisi suunniteltu.

Kunnan yksiköiden erillisiä hankintoja samoista tuotteista tai palveluista voidaan myös pitää hankinnan kiellettyinä pilkkomisena. Siksi monet kunnan hankinnoista on kilpailutettava kaikkien toimialojen ja yksiköiden yhteisenä hankintana. Kunnan kaikkien yksittäisten toiminnallisten yksiköiden kyseisten hankintojen ennakoitu kokonaisarvo muodostaa tällöin yhden kokonaisuuden, joka on otettava huomioon hankinnan arvoa laskettaessa. Toimialoilla ja yksiköillä voi olla kuitenkin myös omia hankintoja sellaisista tuotteista ja palveluista, joita ei muissa yksiköissä käytetä.

Hankintojen pilkkomisella ei tarkoiteta samaa kuin EU-hankintoja koskeva velvoite, jonka mukaan hankintayksikön on perusteltava, jos se ei jaa hankintasopimusta osiin. Kun hankinnan kohde jaetaan osiin tai osa-alueisiin ja osatarjoukset ovat mahdollisia, on yrityksen mahdollista tarjota vain jotain tarjouspyynnön osaa tai tarjouspyynnön kaikkia osia. Hankinnan kohteen jakamista osiin tulee käyttää mahdollisuuksien mukaan, jotta myös pienet ja keskisuuret yritykset voivat helpommin osallistua tarjouskilpailuun.

II PIENHANKINNAT

2. PIENHANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN

2.1 Pienhankintojen määritelmä

Pienhankinnoilla tarkoitetaan hankintoja, joissa ei sovelleta hankinnan ennakoitun arvon perusteella hankintalakia (hankinnan ennakoitu arvo alittaa hankintalaissa kansallisen kynnysarvon/ erityisalojen hankinnoissa asianomaisen hankintalain mukaisen EU-kynnysarvon), ja joissa ei ole käytettävissä sopimustoimittajaa.

Pienhankintoja koskee vain osa hankintalain säädöksiä eli ne, jotka koskevat julkisten hankintojen yleisiä periaatteita (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus).

Pienhankinnoissa tulee toimia kunnan hankintaohjeen mukaisesti ja käyttää tarkoituksenmukaista, hankinnan laatuun ja kokoon suhteutettua ja soveltuvaa hankintamenettelyä. Hankintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa on varmistettava edellä tarkoitettujen hankintalain pienhankintoihin kohdistuvien periaatteiden/ säännösten lisäksi markkinoiden kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen, ostotoiminnan taloudellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallinnon periaatteet.

2.2 Markkinakartoituksella toteuttavat pienhankinnat

Kun tavarahankinnan, palveluhankinnan, SOTE-palvelun ennakoitu arvo on alle 15 000 euroa (alv 0%), rakennusurakan tai rakennustyön ennakoitu arvo on alle 30 000 euroa (alv 0%) tai Kirkkonummen Vesi-liikelaitoksen tavara- tai palveluhankinnan tai rakennustyön tai -urakan arvon on alle 50.000 (alv 0%) , eikä tavaraa tai palvelua ole saatavissa sopimustoimittajilta voi hankinnan suorittaa markkinoita kartoittamalla, jossa tavoitteena on kartoittaa parhaat markkinoilla tarjolla olevat tuotteet tai palvelut sekä niiden hinta, ladulliset, takuu-aika, toimitusaika ja toimitusehdot mahdollisine toimitus- ja asennuskustannuksineen edullisimman tai hinta- ja laatusuhteeltaan parhaan toimittajan selville saamiseksi. Tässä tarkoitetuissa hankinnoissa, joiden ennakoitu arvo alittaa 5.000 euroa (alv 0%) ei edellytetä markkinakartoituksen suorittamista, sellaisen tekemistä kuitenkin suositellaan.

Hankinnasta tulee tehdä edellä sanotuin perustein joko kirjallinen tilaus tai sopimus (suositus tilausmallista Liite 2 Tilausmalli ja suositus sopimusmallista Liite 3 hankintasopimusmalli).

Hankintasopimuksen tekemistä kuitenkin suositellaan varsinkin

- sellaisissa palveluhankinnoissa ja rakennusurakoissa/ rakennustöissä, joissa on riskienhallinnan näkökulmasta (taloudellinen tai toiminnallinen riski) on tarpeen sopia

täsmällisemmin hankinnan ehdoista tai vastuista, joissa on kyse pidempikestoisesta (useiden kuukausien kestoinen tai useiden kuukausien ajanjaksolle sijoittuva) palvelun tai rakennusurakan/ rakennustyön tilaamisesta.

- sellaisissa tavarahankinnoissa, joihin liittyy hankinnan kohteena olevan tavaran huoltoon-/ ylläpitoon liittyviä palveluita tai muita palveluita.

2.2.1 Markkinakartoituksen toteuttaminen

Markkinakartoitus voidaan toteuttaa käyttämällä julkisesti saatavilla olevaa tietoa (kuten internet, sanoma- ja ammattilehdet), kysymällä lisätietoja mahdollisilta toimittajilta tai hyödyntämällä saatavilla olevia käyttäjäarvioita hankinnan kohteesta ja/ tai toimittajista.

Markkinakartoituksen toteutus kirjataan vapaamuotoisesti kirjalliselle dokumentille.

2.2.2 Tilaus

Markkinakartoituksen perusteella valittavalle toimittajalle tulee lähettää markkinakartoituksen jälkeen kirjallinen tilaus (tilaus suositellaan tehtäväksi liitteellä 2 Tilausmalli). Kirjallisen tilauksen allekirjoittaa se viranhaltija, jolla on hankintavaltuus (tässä tarkoitettu tilauksen allekirjoittaminen ei perustu jo tehtyyn hankintapäätökseen ja –sopimukseen). Kirjalliseen tilaukseen tulee liittää ainakin seuraavat tilaustiedot:

Alle 1.000 euroa euron suuruissa kertatilauksissa voidaan noudattaa (liitteen 2 Tilausmalli mukaista sisältöä suppeampaa tilaussisältöä (tilauksen tulee kuitenkin olla jollain tavoin dokumentoitu esimerkiksi kuitilla tai muulla kirjallisella tavalla).

2.2.3 Sopimuksen (sopimussuhteen) syntyminen markkinakartoituksen toteutettavassa hankinnassa

Markkinakartoituksen perusteella syntyy hankintaan liittyvä sopimus (sopimussuhde) silloin kun tilaaja on lähettänyt toimittajalle kirjallisen tilauksen ja toimittaja on tilauksen kirjallisesti syntynyt. Sopimuksen kuitenkin katsotaan syntyneen sitovasti silloin kun tilaus ja sen hyväksyntä ovat saman sisältöisiä. Tästä syystä toimittajan kirjallinen tilauksen hyväksyntä tulee tarkastaa huolellisesti tilauksen hyväksyntään mahdollisesti liitettyjen tilauksesta poikkeavien tai uusien ehtojen osalta. Mikäli tilauksen hyväksyntä sisältää tilauksesta poikkeavia tai uusia ehtoja on kyse uudesta tilauksesta (tarjouksesta), joka edellyttää kirjallista hyväksyntää.

Kirjallisen tilauksen ja tilauksen vahvistamisen perusteella syntyvällä sopimuksella (sopimussuhteella) tarkoitetaan tässä ohjeessa kuitenkin eri asiaa kuin kirjallisella hankintasopimuksella. Kirjallisella hankintasopimuksella säädellään tilaus/tilausvahvistusmenettelyä täsmällisemmin sopimuksen (sopimussuhteen ehtoja).

2.3 Tarjouspyyntömenettelyllä toteutettavat pienhankinnat

Kun tavarahankinnan, palveluhankinnan, ennakoitu arvo on 15.000 euroa (alv 0 %) tai enemmän, rakennusurakan tai rakennustyön ennakoitu arvo on 30.000 euroa (alv 0 %) tai enemmän tai Kirkkonummen Vesi-liikelaitoksen tavara- tai palveluhankinnan tai rakennustyön tai -urakan arvon on 50.000 euroa alv 0% tai enemmän, mutta alle hankintaan sovellettavan kansallisen kynnyсарvon (ja erityisalojen hankinnoissa alle hankintalain mukaisen EU-kynnyсарvon), eikä tavaraa tai palvelua ole

saatavissa sopimustoimittajilta, hankinnasta tulee järjestää tarjouskilpailu joko avoimena, rajoitettuna menettelynä tai neuvottelumenettelynä.

Hankinnasta tehdään hankintapäätös ja hankintasopimus silloin kun kyseessä on palveluhankinta, rakennusurakkaa tai rakennustyötä koskeva palvelu tai tavarahankinta, johon sisältyy kohteena olevan tavaran huoltoon-/ ylläpitoon liittyviä palveluita tai muita palveluita (muilta osin tavarahankinnoissa tulee tehdä edellä liitteen 2 Tilausmalli sisältöinen tilaus).

2.3.1 Tarjouspyyntömenettely pienhankinnassa

Tämän hankintaohjeen mukaiseen pienhankintojen toteuttamiseen liittyen käytettävissään seuraavat menettelyt silloin kun hankinta on tämän ohjeen perusteella toteutettava tarjouspyyntömenettelyllä:

- avoin menettely: julkaistaan tarjouspyyntö ja kaikki halukkaat voivat jättää tarjouksen. Avointa menettelyä suositellaan käytettäväksi silloin kun hankinnan kohteen tarjoajista tai tarjoajista on rajoitetusti tietoa tai hankinnan kohde on selkeästi määriteltävissä,
- rajoitettu menettely: tarjouspyyntö lähetetään vähintään kolmelle (3) potentiaaliselle tarjoajalle. Rajoitettua menettelyä suositellaan käytettäväksi silloin, kun hankinnan kohteen toimittajalle joudutaan asettamaan hankinnan laajuudesta tai laadusta johtuen poikkeuksellisen korkeita vaatimuksia, rajoitetun menettelyn osalta valintaperusteena suositellaan käytettäväksi kokonaistaloudellista edullisuutta koskevaa vertailutapaa (eli parasta hinta-laatusuhdetta).
- Neuvottelumenettely: Neuvottelumenettelyä voidaan käyttää erityisesti silloin kun hankinnan kohteelle on vaihtoehtoisia toteuttamistapoja tai kun hankinnan kohteen määrittelemisen on poikkeuksellisen vaikeaa. Neuvottelumenettely suositellaan toteutettavaksi noudattaen hankintalaissa tarkoitettuja, neuvottelumenettelyä koskevia periaatteita noudattaen tai muuten varmistaa ehdokkaiden tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu menettelyssä. Neuvotteluun tulee ottaa mukaan vähintään kaksi (2) ehdokasta. Menettelyn tulevat vaiheet tulee ilmoittaa ennalta kirjallisesti ehdokkaille sekä dokumentoida kirjallisesti. Menettelyä ratkaistaessa tulee käyttää kirjallista tarjouspyyntöä ja pyytää neuvottelua koskevat vastaukset/ tarjoukset kirjallisina.

2.3.2 Tarjouspyyntö

Pienhankintaa koskevassa tarjouspyyntömenettelyssä (avoin ja rajoitettu menettely) sekä pienhankintoihin liittyvän neuvottelumenettelyn ratkaisemiseen tulee käyttää kirjallista tarjouspyyntöä. Tarjouspyynnön sisällön osalta suositellaan käytettäväksi liitteenä 4 Tarjouspyyntömallit mukaista kansallisten hankintojen tarjouspyynnön mukaista tarjouspyynnön sisältöä tai tarjouspyynnön ehdoilla tulee muutoin varmistaa tarjoajien/ ehdokkaiden tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu menettelyssä.

2.3.3 Hankinnasta ilmoittaminen

Tämän hankintaohjeen perusteella tarjouspyyntömenettelyllä toteutettavasta pienhankinnasta tulee ilmoittaa/ hankinnan toteuttamiseen käyttää käytössä olevaa sähköistä kilpailuttamisjärjestelmää. Mikäli käytössä ei ole sähköistä kilpailuttamisjärjestelmää tulee hankinnasta ilmoittaa julkisesti muulla tavalla (kuten kunnan www-sivuilla) siten, että menettelyssä huomioidaan riittävällä tavalla pienhankintojen toteuttamista koskevat yleiset periaatteet.

Tarjouspyyntömenettelyllä toteutettavissa hankinnoissa tulee tarjousten jättämiselle varata kohtuullinen määräaika huomioiden hankinnan kohteen laajuus ja laatu. Kohtuullisena määräaikana pidetään

pienhankintaa koskevassa tarjouspyynnöissä (mukaan lukien neuvottelumenettelyyn liittyvä tarjouspyyntö) aina vähintään 14 vuorokauden määräaika.

2.4 Hankintapäätös tarjouspyyntömenettelynä toteutettavassa pienhankinnassa

Tarjouspyyntömenettelyllä (avoin tai rajoitettu menettely, neuvottelumenettely) toteutettavasta pienhankinnasta tulee tehdä hankintapäätös. Hankintapäätös suositellaan tehtäväksi liitteen 5 Hankintapäätösmallit mukaisen pienhankintaa koskevan päätösmallin mukaisena. Hankintapäätöksen tekee hankintavaltuuden omaava viranhaltija (tai toimitus). Päätös tehdään päätösten tekemiseen osoitetussa sähköisessä päätöksentekojärjestelmässä. Mikäli käytettävissä ei ole sähköistä päätöksentekojärjestelmää tulee päätös tehdä muutoin kirjallisesti.

Pienhankintaa koskevassa päätöksessä muutoksenhakuohjeeksi annetaan hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus. Kirkkonummen kunnassa tehty hankintapäätös ilmoitetaan kuntalain 23 §:n mukaiseen otto-oikeusmenettelyyn.

2.5 Muutoksenhaku pienhankintaa koskevassa päätöksessä

Pienhankinnassa tehtyyn hankintapäätökseen liitetään muutoksenhakumahdollisuutena hankintaoikaisu sekä kuntalain mukainen oikaisuvaatimus.

2.5.1 Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisu voi tulla vireille joko hankintayksikön omasta aloitteesta tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen tulee tehdä vaatimus 14 vuorokauden kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai ratkaisusta. Hankintayksikkö voi ottaa omasta aloitteestaan hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavaksi 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisua koskeva päätös tai ratkaisu on tehty.

Mikäli hankintasopimus on jo tehty, saattaa sopimusosapuolia sitova sopimus estää sopimukseen johtaneen ratkaisuun (hankintaa koskeva päätös tai ennen sopimuksen allekirjoittamista tehty ratkaisu) muuttamasta yksipuolisesti hankintaoikaisulla. Mikäli sopimusosapuolet kuitenkin irtautuvat tehdystä sopimuksesta sopimusehtojen mukaisesti ja hankintaoikaisulle varattu määräaika on tämän jälkeen edelleen voimassa, voi hankintayksikkö käyttää hankintaoikaisua.

Vaikka hankintaoikaisussa ei edellytetä sen osapuolen suostumusta, jonka oikeuteen tai etuun asiassa tehtävä uusi päätös tulee vaikuttamaan epäsuotuisasti, lähtökohtana on kuitenkin pidettävä sitä, että hankintaoikaisussa tällaista osapuolta kuultaisiin ennen asian uudelleen ratkaisemista.

Pienhankinnoissa hankintayksikkö voi omasta tai tarjoajan aloitteesta poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun ja ratkaista asia uudelleen, jos tehty ratkaisu perustuu virheelliseen menettelyyn. asiassa on tullut hankintapäätöksen tekemisen jälkeen sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Päätöksen hankintalain ja erityisalojen hankintalain mukaisesta hankintaoikaisusta tekee Kirkkonummen kunnassa kunnan hallintosäännön (105 §) mukaisesti kunnanhallitus, lautakunta tai viranhaltija tekemänsä hankintapäätöksen osalta. Soveltamisohje: Jollei kunnan kunnassa sovellettavista ohjeista muuta johdu

- hankintaoikaisun tullessa vireille asianosaisen vaatimuksesta viranhaltijan tekemästä hankintapäätöksestä käsitellään hankintaoikaisu ylemmässä toimitelmässä,
- toimitelin tai viranhaltija, joka on tehnyt toimivaltaisena viranomaisena hankintaa koskevan hankintapäätöksen voi ottaa hankintapäätöksen uudelleen käsiteltäväksi itseoikaisuna ja tehdä uuden hankintapäätöksen

Hankintaoikaisua voi vaatia asianosainen eli tarjouskilpailusta poissuljettu ehdokas, hylätyn tarjouksen tehnyt ja valintaprosessissa hävinnyt tarjoaja.

Hankintaoikaisun seurauksena voi olla

- Ei muutosta alkuperäiseen päätökseen
- Uusi päätös ja virheen oikaisu
- Uusi päätös hankinnan keskeyttämisestä

Jos hankintapäätöstä ei muuteta hankintaoikaisuopyynnön käsittelyssä, alkuperäinen hankintapäätös jää voimaan, joten päätökseen ei liitetä muutoksenhakuohjeita. Jos tehdään uusi päätös, joka muuttaa alkuperäistä päätöstä, on uuteen päätökseen liitettävä muutoksenhakuohjeet, ja valitusajat alkavat uudelleen.

Hankintaoikaisua koskeva kunnan viranomaisen päätös voidaan myös saattaa kunnallisvalituksena hallinto-oikeuden tutkittavaksi ja hallinto-oikeus on toimivaltainen tutkimaan kunnallisvalituksena kunnan viranomaisen hankintapäätöstä koskevan valituksen, mikäli hankintaan ei sovelleta hankintalakia eikä asian tutkiminen näin ollen kuulu markkinoikeuden toimivaltaan.

Erityisalojen hankinnassa on käytössä erillinen hankintaoikaisun vaatimista koskeva ohjeensa.

2.5.2 Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä vain kansallisen kynnyksarvon alittavasta hankinnasta tai muusta sellaisesta hankinnasta, johon ei sovelleta hankintalakia.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä asianosainen eli tarjouskilpailusta poissuljettu ehdokas, hylätyn tarjouksen tehnyt ja valintaprosessissa hävinnyt tarjoaja ja kuntalain mukaisesti kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksessa ei voi vedota hankintalain vastaisuuteen (pienhankinnoissa ei sovelleta hankintalakia) sen sijaan oikaisuvaatimus voi koskea päätöksen on syntymistä virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen toimivaltaa asiassa tai päätöksen on muuta lainvastaisuutta.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta tekee aina toimitelin eli kunnanhallitus tai lautakunta.

2.6 Hankintasopimuksen tekeminen pienhankinnassa

Milloin tämän ohjeen perusteella pienhankinnassa edellytetään hankintasopimuksen tekemistä tai tehdään hankintasopimus sopimuksen kohteen sitä edellyttäessä, tulee hankinnasta tehdä kirjallinen hankintasopimus hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Hankintasopimus voidaan tehdä kun hankintapäätös on saanut lainvoiman.

Hankintasopimus suositellaan allekirjoitettavaksi liitteen 6 Hankintasopimusmallit mukaisin sopimusehdoin tai allekirjoitettavaan hankintasopimukseen tulee muutoin ottaa liitteen mukaiset, olennaiset sopimusehdot.

2.7 Suorahankinnat pienhankinnoissa

Tämän hankintaohjeen perusteella pienhankinnan voi suorittaa suorahankintana (ilman että sovelletaan tässä hankintaohjeessa tarkoitettua pienhankintaa koskevaa tarjouspyyntömenettelyä) soveltaen hankintalaissa (lain § 40 ja § 41) tarkoitettua suorahankintaperustetta. Jotta pienhankinta voidaan suorittaa suorahankintana, täytyy jonkin hankintalaissa tarkoitettun suorahankinnan suorittamisen perusteen täytyä.

Suorahankintana suoritettavassa pienhankinnassa tehdään hankintapäätös ja hankintasopimus kun kyseessä on palveluhankinta, rakennusurakka tai rakennustyötä koskeva palvelu tai tavarahankinta, johon sisältyy palvelua). Kirjallinen tilaus voidaan tehdä kun suorahankinta koskee tavarahankintaa, johon ei sisälly palvelua.

Ennen päätöksen (tai tilauksen tekemistä) on kuitenkin neuvoteltava toimittajan kanssa hankinnan kohteesta ja ehdoista (kuten hinnasta, sopimuksen kohteena olevan tavaran/ palvelun ominaisuuksista, toimitusehdoista tms. jotka kirjataan hankintapäätökseen sekä päätöksen perusteella tehtävään sopimukseen tai tilaukseen.

III KANSALLISET HANKINNAT

3. KANSALLISTEN HANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Kansalliset hankinnat/ määritelmä

Kansallisilla hankinnoilla tarkoitetaan tavara- ja palveluhankintoja, jotka ylittävät kansallisen kynnysarvon 60 000 euroa ja rakennusurakoita, jotka ylittävät 150 000 euroa, mutta jotka alittavat vastaavat EU-kynnysarvot. Kansalliset hankinnat kilpailutetaan hankintalain 11 luvun mukaisesti.

Kansallisilla hankinnoilla tarkoitetaan vähintään hankintaan sovellettavan kansallisen kynnysarvon suuruisia tai sen ylittäviä ja EU- kynnysarvon alittavia hankintoja tavara- ja palveluhankintoja sekä suunnittelukilpailuita ja vähintään kansallisen kynnysarvon suuruisia Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluhankintoja (hankintalain liitteen E mukaiset palvelut) muita erityisiä palveluhankintoja (hankintalain liitteen E mukaiset palvelut) sekä käyttöoikeussopimuksia.

Kansalliset hankinnat kilpailutetaan käyttämällä menettelyä, joka on hankintalain yleisten periaatteiden mukainen. Menettelyssä on huomioitava avoimuus, tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu sekä suhteellisuus asetetuissa vaatimuksissa.

Menettelyn valinnassa ja määrittelyssä on huomioitava, ettei menettelystä muodostu hankintalain 3 §:ssä tarkoitettujen periaatteiden vastainen esimerkiksi siten, että se selvästi syrjii joitakin toimittajia tai estää niiden osallistumisen hankintamenettelyyn. Hankintayksikkö voi kuitenkin toteuttaa kansallisen hankintamenettelyn huomattavasti kevyemmin ja joustavammin säännöksiin kuin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.

3.2 Hankintamenettelyt

Kansallisten hankintojen toteuttamiseen on käytettävissä samat hankintamenettelyt kuin jäljempänä tarkoitettujen EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen osalta on käytettävissä.

3.3 Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö

3.3.1 Hankintailmoitus

Kansallisesta hankinnasta tulee julkaista hankintailmoitus työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämässä julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa (HILMA) (www.hankintailmoitukset.fi).

Ilmoitus on tehtävä kansallisella hankintailmoituslomakkeella.

Hankintailmoitus lähetetään julkaistavaksi HILMA:ssa käyttäen sähköistä kilpailutusjärjestelmää, mikäli sellainen on käytettävissä. Muussa tapauksessa hankintailmoitus valmistellaan suoraan HILMA:ssa.

Ilmoitusta ei saa julkaista muualla ennen kuin se on julkaistu HILMA:ssa.

Hankintailmoituksessa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- hankintayksikön virallinen nimi ja yhteystiedot
- hankintayksikön luonne
- hankintayksikön hankinnalle antama nimi ja hankinnan kuvaus
- hintahaarukka tai ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa
- hankintalaji
- hankintamenettelyn kuvaus
- kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste
- tieto siitä, hyväksytäänkö osatarjoukset tai vaihtoehtoiset tarjoukset
- tieto siitä, varataanko hankinta työkeskuksille tai vastaaville toimittajille taikka toteutettavaksi työohjelmien yhteydessä

- hankinnan kokoon ja laatuun nähden kohtuullinen määräaika, johon mennessä tarjoukset tai osallistumishakemukset on viimeistään toimitettava hankintayksikölle (tarjousten jättämiselle tulee kuitenkin jättää aina vähintään 21 vuorokauden määräaika).

Hankintojen sisällön määrittelyssä on käytettävä yhteisestä hankintasanastosta (CPV) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2195/2002 vahvistettua viitenimikkeistöä.

Jos hankintayksikkö valikoi ne ehdokkaat, jotka voivat antaa tarjouksia tai osallistua neuvotteluihin, ja asettaa tarjoajien tai ehdokkaiden arvioimiseksi soveltuvuusvaatimuksia, hankintailmoituksessa tulee ilmoittaa lisäksi:

- mistä tiedot vaatimuksista ja niiden todentamiseksi vaadittavista asiakirjoista ovat saatavilla
- tullaanko ehdokkaiden määrää rajoittamaan

Hankintailmoituksessa mainittuja tietoja voidaan täydentää muualta saatavissa olevilla tiedoilla, mistä on ilmoitettava hankintailmoituksessa.

Mikäli hankinta toteutetaan suoramarkkinana, tulee suoramarkkinasta julkaista suoramarkkintaa koskeva suoramarkkintailmoitus, joka on kuvattu tarkemmin jäljempänä kohdassa ”Suoramarkkinta EU-hankinnoissa”.

3.3.2 Tarjouspyyntö

Kansallisesta hankinnasta tulee julkaista kirjallinen tarjouspyyntö, joka sisältää kuvauksen käytettävästä hankintamenettelystä (tai käytettävästä hankintamenettelystä on ilmoitettava hankintailmoituksessa, hankintaan liittyvät keskeiset tiedot sekä muut sellaiset hankinnassa sovellettavat ehdot, joilla on merkitystä hankintamenettelyssä.

Kansalliseen hankintaan liittyvä tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjouspyynnön tulee olla lopullinen; eli tarjouspyynnössä esitettyjen edellytysten tulee olla lopullisia, niistä ei voi myöhemmin (hankintamenettely tai hankintasopimuksen aikana) poiketa ja tarjoajien tulee kyetä antamaan tarjouspyynnön pohjalta lopullisen tarjouksena.

Suositus kansallisen tarjouspyynnön sisällöstä on esitetty liitteellä 4 Tarjouspyyntömallit.

3.4 Tarjousten valintaperusteet

Kansallisissa hankinnoissa noudatetaan tarjousten valintaperusteiden osalta samoja periaatteita kuin on jäljempänä sanottu EU-hankintoja koskevien tarjousten valintaperusteiden osalta.

3.5 Hankinnan keskeyttäminen

Hankinta voidaan keskeyttää jäljempänä samoin perustein kuin EU-hankintojen kohdalla todettu hankinnan keskeyttämisen perusteista.

3.6 Suoramarkkinta kansallisissa hankinnoissa

Kansallisten hankintojen suoramarkkintaperusteet ovat samat kuin EU-kynnysarvot ylittävissä tavara- ja palveluhankinnoissa, jotka on esitetty jäljempänä (hankintalain § 40 ja §41:ssä tarkoitetut suoramarkkinnan perusteet).

3.7 Hankintapäätös kansallisessa hankinnassa

3.7.1 Hankintapäätöksen tekeminen kansallisessa hankinnassa

Kansallisessa hankinnassa tulee tehdä aina hankintapäätös. Hankintapäätöksellä tarkoitetaan Hankintamenettelyn päättävää ratkaisua, jossa (itse hankintapäätöksessä tai päätökseen liitetyissä asiakirjoissa) tulee kertoa ratkaisuun vaikuttaneet seikat sellaisella tarkkuudella, että ehdokas tai tarjoaja voi päätöksen ja sen perustelujen nojalla arvioida, onko hankintamenettelyssä noudatettu lain velvoitteita. Hankintapäätökseen tulee sisällyttää hankinnan päättävä ratkaisu sekä muu ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan asemaan (kuten päätös tarjoajan tai tarjouksen sulkemisesta pois tarjouskilpailusta).

Hankintapäätöksen tekee se toimielin tai viranhaltija, jolla on kyseistä hankintaa koskeva hankintavaltaisuus.

Hankintapäätös tehdään päätösten tekemiseen osoitetussa sähköisessä päätöksentekojärjestelmässä. Mikäli käytössä ei ole sähköistä päätöksentekojärjestelmää, tulee hankintapäätös tehdä muulla tavalla kirjallisesti.

Kansallista hankintaa koskevassa päätöksessä muutoksenhakuohjeeksi annetaan hankintaoikaisu ja valitusosoitus markkinaoikeuteen.

Kirkkonummen kunnassa tehty hankintapäätös ilmoitetaan kuntalain 23 §:n mukaiseen otto-oikeusmenettelyyn.

Hankintapäätökseen osalta suositellaan käytettäväksi liitteen 5 Hankintapäätösmalliset mukaista kansallisen hankinnan hankintapäätöksen sisältöä.

3.8 Muutoksenhaku kansallista hankintaa koskevassa hankintapäätöksessä

3.8.1 Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisulla mahdollistetaan hankintamenettelyssä tapahtuneen virheen korjaaminen mahdollisimman nopeasti. Edellytyksenä hankintaoikaisun vaatimiselle on, että hankintayksikön päätös tai ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen. Hankintaoikaisu on lain soveltamisessa tapahtuneen virheen ohella käytössä myös silloin, jos asiassa on tullut hankintapäätöksen tekemisen jälkeen sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalakiin pohjautuen virhe voi olla tarjousten vertailussa tapahtunut pisteytysvirhe tai vertailuperusteen virheellinen soveltaminen, jota pyydetään oikaistavaksi. Hankintaoikaisulla voidaan puuttua myös hankintamenettelyn mahdollisiin esteellisyydevirheisiin. Virhe hankintamenettelyssä voi olla myös sellainen, että hankintamenettely on keskeytettävä, jos virhettä ei pystytä korjaamaan oikaisemalla. Tällainen tilanne voi syntyä silloin, jos jo tarjouspyyntö on ollut hankintalain vastainen.

Hankintapäätös tai muu ratkaisu voidaan periaatteessa korjata myös tilanteissa, joissa hankintasopimus on tehty. On kuitenkin huomioitava, että osapuolia sitova voimassa oleva sopimus estää hankintayksikköä jo sopimusoikeudellisesti muuttamasta yksipuolisesti sopimuksen tekemiseen johtanutta ratkaisuaan. Jos osapuolet kuitenkin irtautuvat tehdystä sopimuksesta sopimusehtojen mukaisesti ja hankintaoikaisulle varattu määräaika on tämän jälkeen edelleen voimassa, voi hankintayksikkö käyttää hankintaoikaisua.

Hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväksi joko omasta aloitteesta tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintayksikön on ilmoitettava hankintaoikaisun vireille tulosta välittömästi niille, joita asia koskee. Näitä ovat mm. tarjouskilpailun voittaja ja muut tarjouskilpailuun osallistuneet ja jos asiasta on samanaikaisesti valitettu markkinaoikeuteen, myös markkinaoikeus. Hankintapäätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei kuitenkaan edellytä asianosaisen suostumusta.

Asianosaisen on esitettävä vaatimus hankintaoikaisun vireilletulosta 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Päätöksen hankintalain ja erityisalojen hankintalain mukaisesta hankintaoikaisusta tekee Kirkkonummen kunnassa tehdyssä hankintapäätöksessä kunnan hallintosäännön (105 §) mukaisesti kunnanhallitus, lautakunta tai viranhaltija tekemänsä hankintapäätöksen osalta. Soveltamisohje: Jollei kunnan kunnassa sovellettavista ohjeista muuta johdu

- hankintaoikaisun tullessa vireille asianosaisen vaatimuksesta viranhaltijan tekemästä hankintapäätöksestä käsitellään hankintaoikaisu ylemmässä toimielimessä,
- toimielin tai viranhaltija, joka on tehnyt toimivaltaisena viranomaisena hankintaa koskevan hankintapäätöksen, voi ottaa hankintapäätöksen uudelleen käsiteltäväksi itseoikaisuna ja tehdä uuden hankintapäätöksen.

Hankintaoikaisua voi vaatia asianosainen eli tarjouskilpailusta poissuljettu ehdokas, hylätyn tarjouksen tehnyt ja valintaprosessissa hävinnyt tarjoaja.

Hankintaoikaisun seurauksena voi olla:

- Ei muutosta alkuperäiseen päätökseen
- Uusi päätös ja virheen oikaisu
- Uusi päätös hankinnan keskeyttämisestä

Jos hankintapäätöstä ei muuteta hankintaoikaisupyynnön käsittelyssä, alkuperäinen hankintapäätös jää voimaan, joten päätökseen ei liitetä muutoksenhakuohjeita. Jos tehdään uusi päätös, joka muuttaa alkuperäistä päätöstä, on uuteen päätökseen liitettävä muutoksenhakuohjeet, ja valitusajat alkavat kulua uudelleen.

Hankintasopimuksen tekeminen ei ole enää ehdoton este hankintaoikaisun käytölle. Tällöin on kuitenkin muistettava, että osapuolia sitova sopimus estää hankintayksikköä sopimusoikeudellisesti muuttamasta yksipuolisesti sopimuksen tekemiseen johtanutta ratkaisuaan. Jos osapuolet kuitenkin irtautuvat tehdystä sopimuksesta sopimusehtojen mukaisesti ja hankintaoikaisulle varattu määräaika on tämän jälkeen edelleen voimassa, voi hankintayksikkö käyttää hankintaoikaisua.

3.8.2 valitusosoitus markkinaoikeuteen

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan valituksella saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä päätös, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Valitus on pääsääntöisesti tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Markkinaoikeuden päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäen, että on saatu muutoksenhakulupa.

Markkinaoikeus ei käsittele hankintamenettelyssä tehtyjen virheiden johdosta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevia vaatimuksia. Vahingonkorvausta koskevat kanteet on pantava vireille

alioikeudessa (käräjäoikeudessa).

3.9 Hankintasopimus kansallisissa hankinnassa

3.9.1 Hankintasopimuksen tekeminen

Kansallisissa hankinnoissa tulee tehdä aina kirjallinen hankintasopimus. Hankintasopimus tulee voimaan sopimuksen allekirjoituksin. Toimielimen puolesta tehtävän hankintasopimuksen allekirjoittaa se viranhaltija, jonka toimielin on valtuuttanut allekirjoittamaan hankintasopimuksen. Viranhaltija voi allekirjoittaa hankintasopimuksen silloin, kun tällä on ollut hankintavaltuus (toimivalta) tehdä hankintaa koskeva päätös.

3.9.2 Odotusaika

Hankintalaissa ei ole suoranaisia määräyksiä koskien odotusaikaa hankintasopimuksen allekirjoittamiselle (vähimmäismääräaikoja hankintasopimuksen tekemiselle hankintapäätöksen tiedoksisaannista lukien).

Kansallisissa hankinnoissa tulee kuitenkin ennen hankintasopimuksen tekemistä odottaa, että hankintapäätös on saanut lainvoiman ja että päätöksestä ole valitettu markkinaoikeuteen.

Mikäli kysymys on suora-hankinnasta hankintasopimus voidaan allekirjoittaa kun suora-hankintaa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta (tätä aiemmin ainoastaan silloin kun on kysymys hankintalain § 40 kohtaan 4 verrattavissa olevasta syystä).

3.9.3 Hankintasopimuksen sisältö

Hankintasopimus suositellaan allekirjoitettavaksi liitteen 3 Hankintasopimusmalli mukaisin sopimusehdoin tai allekirjoitettavaan hankintasopimukseen tulee muutoin ottaa liitteen mukaiset olennaiset sopimusehdot.

IV LUKU EU-HANKINNAT

4-5. EU-HANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN

4.1 Eu-hankinnat/ määritelmä

EU-hankinnoilla tarkoitetaan hankintaan sovellettavan hankintalain 26 § :n mukaisia, EU-kynnysarvon suuruisia tai kynnysarvon ylittäviä tavara- ja palveluhankintoja, rakennusurakoita sekä suunnittelukilpailuja sekä erityisalojen hankintalain 13§:n mukaisia, EU-kynnysarvon suuruisia tai sen ylittäviä tavara- ja palveluhankintoja, rakennusurakoita, suunnittelukilpailuja ja käyttöoikeussopimuksia.

4.2 Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö EU-hankinnoissa

4.2.1 Hankintailmoitus

EU-kynnysarvon ylittävästä hankinnasta ilmoittaminen on pakollista ja ilmoittamisen tulee tapahtua EU-laajuisesti. EU-ilmoituksissa käytetään vakiolomakeasetuksen mukaisia vakiolomakkeita.

1. EU-hankintailmoitus;
2. sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita erityisiä palveluhankintoja koskeva ilmoitus;
3. käyttöoikeussopimuksia koskeva ilmoitus;
4. sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita erityisiä palveluja koskevia käyttöoikeussopimuksia koskeva ennakoilmoitus liitteessä E tarkoitettuja palveluja koskevasta käyttöoikeussopimuksesta;
5. sopimusmuutoksia koskeva ilmoitus;
6. korjausilmoitus;
7. 1—4 kohtaa koskeva jälki-ilmoitus.
8. ennakoilmoitus;
9. suora hankintaa koskeva ilmoitus;
10. yleinen avoimuusilmoitus 58 §:n 3 momentissa tarkoitettua sidosyksikön tai yhteistyöhön osallistuvien hankintayksiköiden liiketoiminnan harjoittamisesta
11. suunnittelukilpailua ja sen tuloksia koskevat ilmoituslomakkeet;
12. hankkijaprofiilia koskeva ilmoituslomake;
13. sosiaali- ja terveyspalveluja ja muita erityisiä palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen ilmoituslomake.

Lomakkeista kohtien 1-7 mukaiset lomakkeet täytetään työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämässä julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa (HILMA).

Kohtien 8-10 mukaiset lomakkeet lähetetään julkaistavaksi HILMAssa käyttäen niille tarkoitettuja vakiolomakkeita.

Kohtien 11-13 mukaiset muut vakiolomakeasetuksella vahvistetut EU-ilmoitukset tulee täyttää suoraan Euroopan unionin virallisten julkaisujen toimiston ylläpitämällä SIMAP-sivuilla Euroopan komission vahvistamia vakiolomakkeita käyttäen.

Edellä tarkoitettuja lomakkeita voi lähettää julkaistavaksi käytössä olevasta sähköisestä kilpailutusjärjestelmästä käsin silloin kun ne ovat käytettävissä ao. järjestelmässä.

Hankintalain ja erityisalan hankintalain soveltamisalaan kuuluviin EU-hankintoihin liittyviin ilmoituksiin sovelletaan Liitteen 9 Määräajat EU-Hankinnoissa mukaisia vähimmäismääräaikoja ja laskentatapaa.

Määräaikoja laskettaessa hankinnan laatu, laajuus ja monimutkaisuus sekä tarjousten laatimisen ja toimittamisen vaatima aika.

hankintailmoituksen minimimääräaikoihin tulee hankintailmoitusta julkaistaessa lisätä useampia päiviä, jotta hankintailmoitus ehditään julkaista TED-tietopankissa vähimmäismääräaikojen puitteissa.

Hankintailmoituksen voi julkaista myös tiedotusvälineissä tai hankintayksikön omilla internet-sivuilla, mutta sitä ei saa kuitenkaan julkaista ennen kuin se on julkaistu ensin EU:n TED-tietopankin sivuilla ja sen jälkeen HILMA-ilmoituskanavassa. Ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin hankintailmoituksissa julkaistuja tietoja.

4.2.2 Tarjouspyyntö

EU-hankinnasta tulee julkaista kirjallinen tarjouspyyntö, joka sisältää kuvauksen käytettävästä hankintamenettelystä (tai käytettävästä hankintamenettelystä on ilmoitettava hankintailmoituksessa, hankintaan liittyvät keskeiset tiedot sekä muut sellaiset hankinnassa sovellettavat ehdot, joilla on merkitystä hankintamenettelyssä.

EU-hankintaan hankintaan liittyvä tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjouspyynnön tulee olla lopullinen; eli tarjouspyynnössä esitettyjen edellytysten tulee olla lopullisia, niistä ei voi myöhemmin (hankintamenettely tai hankintasopimuksen aikana) poiketa ja tarjoajien tulee kyetä antamaan tarjouspyynnön pohjalta lopullisen tarjouksena.

Suositus EU-hankintaan liittyvän tarjouspyynnön sisällöstä on esitetty liitteellä 4 Tarjouspyyntömallit Eu-hankintaa koskevaa tarjouspyynnön sisältöä.

4.3 Tarjousten valintaperusteet

EU-hankinnassa tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on hankintayksikön kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras. Valinta näiden perusteiden käytön välillä on hankintayksikön harkinnassa.

Tarjousten valintaperusteena on siten aina kokonaistaloudellinen edullisuus, jonka peruste voi olla:

1. Halvin hinta
2. Edullisimmat kustannukset
3. Paras hinta-laatusuhde

Hankintayksikön tulee ilmoittaa käyttämänsä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste sekä mahdolliset vertailuperusteet hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Vertailuperusteet

Hinta-laatusuhteen arvioinnissa käytettävien vertailuperusteiden tulee liittyä hankinnan kohteeseen ja mahdollistaa tarjousten puolueeton arviointi. Hankintailmoituksessa ja/ tai tarjouspyynnössä tulee yksilöidä myös vertailuperusteiden alakriteerien painoarvot (silloin kun alakriteereitä hankinnassa käytetään).

Vaikka kansallisissa hankinnoissa toisin kuin EU-hankinnoissa vertailuperusteiden alakriteerien painoarvoja ei tarvitse tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa yksilöidä, suositellaan ne kansallisissakin hankinnoissa yksilöimään tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi hankintamenettelyssä.

EU-hankinnoissa hankintayksiköllä on velvollisuus esittää halvimman hinnan käyttämiselle kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena.

4.4 Hankintamenettelyt

EU-hankinnassa on käytettävissä seuraavat hankintalaissa tarkoitetut hankintamenettelyt:

1. avoin menettely

2. rajoitettu menettely neuvottelumenettely
3. kilpailullinen neuvottelumenettely
4. innovaatiokumppanuus
5. puitejärjestely
6. sähköinen huutokauppa,
7. dynaaminen hankintajärjestelmä,
8. sähköinen luettelo,
9. Suunnittelukilpailu

4.5 Hankinnan keskeyttäminen

Hankintamenettelyn tulee pääsääntöisesti johtaa hankintasopimuksen tekemiseen, hankintamenettelyn aloittaminen ilman aikomusta tehdä hankintasopimusta esimerkiksi markkinatilanteen kartoittamiseksi ei ole sallittavaa.

Hankinnan keskeyttäminen tarkoittaa, ettei jo aloitettua hankintaprosessia saateta loppuun, vaan prosessi keskeytetään ja jätetään hankinta tekemättä, tai käynnistetään täysin uusi hankintaprosessi.

Hankinta voidaan keskeyttää hankintalain 125 §:n perusteella vain todellisesta ja perustellusta syystä. Oikeuskäytännössä todelliseksi ja perustelluksi syyksi hankinnan keskeyttämiselle on katsottu esimerkiksi se, että tarjouspyyntö on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi taikka virheelliseksi tai että hankinnan kohde tai hankinnan tarve on muuttunut hankintamenettelyn aikana

Hankinnan keskeyttämisestä on tehtävä normaaliin tapaan kirjallinen päätös, joka on perusteltava. Hankinnan keskeyttämisspätös on tehtävä samaa muotoa ja määräyksiä noudattaen kuin varsinainen hankintapäätös.

Keskeyttämisen jälkeen hankintaprosessi on joko aloitettava alusta uudella hankintailmoituksella tai hankinta voidaan jättää kokonaan toteuttamatta.

4.6 Hankintapäätös EU-hankinnassa

EU- hankinnassa tulee tehdä aina hankintapäätös. Hankintapäätöksellä tarkoitetaan Hankintamenettelyn päättävää ratkaisua, jossa (itse hankintapäätöksessä tai päätökseen liitetyissä asiakirjoissa) tulee kertoa ratkaisuun vaikuttaneet seikat sellaisella tarkkuudella, että ehdokas tai tarjoaja voi päätöksen ja sen perustelujen nojalla arvioida, onko hankintamenettelyssä noudatettu lain velvoitteita. Hankintapäätökseen tulee sisällyttää hankinnan päättävä ratkaisu sekä muu ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan asemaan (kuten päätös tarjoajan tai tarjouksen sulkemisesta pois tarjouskilpailusta).

Hankintapäätöksen tekee se toimielin tai viranhaltija, jolla on kyseistä hankintaa koskeva hankintavaltaisuus.

Hankintapäätös tehdään päätösten tekemiseen osoitetussa sähköisessä päätöksentekojärjestelmässä. Mikäli käytössä ei ole sähköistä päätöksentekojärjestelmää, tulee hankintapäätös tehdä muulla tavalla kirjallisesti.

EU-hankintaa koskevassa päätöksessä muutoksenhakuohjeeksi annetaan hankintaoikaisu ja valitusosoitus markkinaoikeuteen.

Kirkkonummen kunnassa tehty hankintapäätös ilmoitetaan kuntalain 23 §:n mukaiseen otto-oikeusmenettelyyn.

Hankintapäätökseen osalta suositellaan käytettäväksi liitteen 5 Hankintapäätösmallit mukaista Eu-hankintaa koskevaa hankintapäätöksen sisältöä.

4.7 Muutoksenhaku EU-hankintaa koskevassa päätöksessä

4.7.1 Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisulla mahdollistetaan hankintamenettelyssä tapahtuneen virheen korjaaminen mahdollisimman nopeasti. Edellytyksenä hankintaoikaisun vaatimiselle on, että hankintayksikön päätös tai ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen. Hankintaoikaisu on lain soveltamisessa tapahtuneen virheen ohella käytössä myös silloin, jos asiassa on tullut hankintapäätöksen tekemisen jälkeen sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalakiin pohjautuen virhe voi olla tarjousten vertailussa tapahtunut pisteytysvirhe tai vertailuperusteen virheellinen soveltaminen, jota pyydetään oikaistavaksi. Hankintaoikaisulla voidaan puuttua myös hankintamenettelyn mahdollisiin esteellisyydevirheisiin. Virhe hankintamenettelyssä voi olla myös sellainen, että hankintamenettely on keskeytettävä, jos virhettä ei pystytä korjaamaan oikaisemalla. Tällainen tilanne voi syntyä silloin, jos jo tarjouspyyntö on ollut hankintalain vastainen.

Hankintapäätös tai muu ratkaisu voidaan periaatteessa korjata myös tilanteissa, joissa hankintasopimus on tehty. On kuitenkin huomioitava, että osapuolia sitova voimassa oleva sopimus estää hankintayksikköä jo sopimusoikeudellisesti muuttamasta yksipuolisesti sopimuksen tekemiseen johtanutta ratkaisuaan. Jos osapuolet kuitenkin irtautuvat tehdystä sopimuksesta sopimusehtojen mukaisesti ja hankintaoikaisulle varattu määräaika on tämän jälkeen edelleen voimassa, voi hankintayksikkö käyttää hankintaoikaisua.

Hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväksi joko omasta aloitteesta tai asianosaisen vaatimuksesta. Hankintayksikön on ilmoitettava hankintaoikaisun vireille tulosta välittömästi niille, joita asia koskee. Näitä ovat mm. tarjouskilpailun voittaja ja muut tarjouskilpailuun osallistuneet ja jos asiasta on samanaikaisesti valitettu markkinaoikeuteen, myös markkinaoikeus. Hankintapäätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei kuitenkaan edellytä asianosaisen suostumusta.

Asianosaisen on esitettävä vaatimus hankintaoikaisun vireille tulosta 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty.

Päätöksen hankintalain ja erityisalojen hankintalain mukaisesta hankintaoikaisusta tekee Kirkkonummen kunnassa tehdyssä hankintapäätöksessä kunnan hallintosäännön (105 §) mukaisesti kunnanhallitus, lautakunta tai viranhaltija tekemänsä hankintapäätöksen osalta. Soveltamisohje: Jollei kunnan kunnassa sovellettavista ohjeista muuta johdu

- hankintaoikaisun tullessa vireille asianosaisen vaatimuksesta viranhaltijan tekemästä hankintapäätöksestä käsitellään hankintaoikaisu ylemmässä toimielimessä,
- toimielin tai viranhaltija, joka on tehnyt toimivaltaisena viranomaisena hankintaa koskevan hankintapäätöksen voi ottaa hankintapäätöksen uudelleen käsiteltäväksi itseoikaisuna ja tehdä uuden hankintapäätöksen

Hankintaoikaisua voi vaatia asianosainen eli tarjouskilpailusta poissuljettu ehdokas, hylätyn tarjouksen tehnyt ja valintaprosessissa hävinnyt tarjoaja.

Hankintaoikaisun seurauksena voi olla

- Ei muutosta alkuperäiseen päätökseen
- Uusi päätös ja virheen oikaisu
- Uusi päätös hankinnan keskeyttämisestä

Jos hankintapäätöstä ei muuteta hankintaoikaisupyynnön käsittelyssä, alkuperäinen hankintapäätös jää voimaan, joten päätökseen ei liitetä muutoksenhakuohjeita. Jos tehdään uusi päätös, joka muuttaa alkuperäistä päätöstä, on uuteen päätökseen liitettävä muutoksenhakuohjeet, ja valitusajat alkavat uudelleen.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi suoraan hankintailmoituksen tai sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. Jos edellä mainittuja ilmoituksia ei ole julkaistu, suoraan hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoraan hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Hankintasopimuksen tekeminen ei ole enää ehdoton este hankintaoikaisun käytölle. Tällöin on kuitenkin muistettava, että osapuolia sitova sopimus estää hankintayksikköä sopimusoikeudellisesti muuttamasta yksipuolisesti sopimuksen tekemiseen johtanutta ratkaisuaan. Jos osapuolet kuitenkin irtautuvat tehdystä sopimuksesta sopimusehtojen mukaisesti ja hankintaoikaisulle varattu määräaika on tämän jälkeen edelleen voimassa, voi hankintayksikkö käyttää hankintaoikaisua.

4.7.2 valitusosoitus markkinaoikeuteen

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan valituksella saattaa hankintalain soveltamisalaan kuuluva hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä päätös, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan

Markkinaoikeuteen ei myöskään voi valittaa pelkästään siitä, että EU-kynnysarvon ylittävää hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla tai että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Valitus on pääsääntöisesti tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt dynaamiseen hankintajärjestelmään ja puitejärjestelyyn perustuvan hankintasopimuksen vapaaehtoista odotusaikaa noudattamatta, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen. Jos ehdokkaan tai tarjoajan tiedoksi saama hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen, valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä.

Jos hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi suoraan hankintailmoituksen tai sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. Jos edellä mainittuja ilmoituksia ei ole julkaistu, suoraan hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoraan hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Markkinaoikeus ei käsittele hankintamenettelyssä tehtyjen virheiden johdosta aiheutuneiden vahinkojen korvaamista koskevia vaatimuksia. Vahingonkorvausta koskevat kanteet on pantava vireille

alioikeudessa (käräjäoikeudessa).

Erityisalojen hankinnoissa on käytössä erillinen valitusosoituksensa markkinaoikeuteen.

4.8 Hankintakertomus

EU-hankinnoista, SOTE- ja muista erityisistä palveluhankinnoista sekä puitejärjestelyn perusteella tehdystä kevennetystä kilpailutuksesta, kun hankinnan arvo ylittää EU-kynnysarvon, on tehtävä ns. hankintakertomus, jolla dokumentoidaan hankintamenettelyn vaiheet ja niihin liittyvät ratkaisut. Hankintakertomus on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan hankintasopimuksen tekemisestä. Hankintakertomus on pyynnöstä toimitettava Euroopan komissiolle ja työ- ja elinkeinoministeriölle. Kunnan EU-hankintojen hankintapäätöksen lomakepohja sisältää myös hankintakertomukseen vaadittavia tietoja. Hankintakertomusta ei tarvitse laatia niiltä osin kuin vastaavat tiedot ovat hankintapäätöksessä, jälki-ilmoituksessa tai muissa hankinta-asiakirjoissa.

4.9 Suorahankinnan perusteet

Pääsääntönä hankintalaissa on kaikkien julkisten hankintojen kilpailuttaminen. Suorahankinta on poikkeus tästä pääsäännöstä. Syy suorahankinnan käyttämiseen on aina todettava ennalta, ja se on perusteltava hankintapäätöksessä tai siihen liittyvässä muussa asiakirjassa.

Suorahankinnassa hankintayksikkö julkaisematta hankintailmoitusta valitsee yhden tai usean toimittajan, joiden kanssa neuvottelee sopimuksen ehdoista. Hankintayksikkö tekee siis hankinnan järjestämättä tarjouskilpailua.

Suorahankinta on kuitenkin erotettava tilauksista, jotka tehdään kilpailutettujen puitesopimusten ja – järjestelyjen perusteella.

Hankintayksikkö voi valita menettelytavaksi suorahankinnan, jos jokin jäljempänä sanotuista hankintalaissa (hankintalain §40 ja §41) säädettyistä suorahankinnan perusteista täytyy:

- Avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä ei ole saatu lainkaan osallistumishakemuksia tai tarjouksia taikka sopivia tarjouksia ja alkuperäisiä tarjouspyynnön ehtoja ei olennaisesti muuteta,
- Teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan; lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta,
- Hankinnan tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen
- Sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, eikä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi,
- Hankittava tavara valmistetaan vain tutkimusta, kokeilua, tuotekehitystä tai tieteellistä tarkoitusta varten eikä kyseessä ole massatuotanto tavaran valmistamisen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi tai tutkimus- ja kehityskustannusten kattamiseksi,
- Hankinta koskee perushyödykemarkkinoilla noteerattuja ja sieltä hankittavia tavaroita,
- Tavarat hankitaan erityisen edullisesti liiketoimintansa lopettavalta toimittajalta, pesähoitajalta tai selvittäjältä maksukyvyttömyysmenettelyn, akordin tai vastaavan menettelyn seurauksena,
- Kyseessä on palveluhankinta, joka tehdään suunnittelukilpailun perusteella ja joka on suunnittelukilpailun sääntöjen mukaan tehtävä kilpailun voittajan kanssa, tai jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa; tällöin kaikki voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin
- kyseessä on hankintalain 41 §:ssä tarkoitettu suorahankinta lisätilauksissa

Ennen päätöksen tekemistä on kuitenkin neuvoteltava toimittajan kanssa hankinnan kohteesta ja ehdoista (kuten hinnasta, sopimuksen kohteena olevan tavaran/ palvelun ominaisuuksista, toimitusehdoista tms.), jotka kirjataan hankintapäätökseen sekä päätöksen perusteella tehtävään sopimukseen.

Suorahankinnasta tulee tehdä hankintapäätös, josta ilmenee hankintalain mukainen suorahankinnan peruste.

Kirkkonummen kunnassa tehty hankintapäätös ilmoitetaan kuntalain 23 §:n mukaiseen otto-oikeusmenettelyyn.

Suorahankinnasta tulee julkaista aina suorahankintaa koskeva ilmoitus, vaikka hankintalain perusteella ilmoituksen tekeminen onkin vapaaehtoista. Ilmoitus lähetetään ilmoitus julkaistavaksi käytössä olevan sähköisen kilpailutusjärjestelmän kautta, mikäli käytössä ei ole sähköistä kilpailutusjärjestelmää, tehdään suorahankintaa koskeva ilmoitus suoraan Hilma-palvelussa (www.hankintailmoitukset.fi) julkaistavaksi täällä.

Ilmoitusmenettelyllä on vaikutusta muutoksenhakuaikeihin. Mahdollinen valitus aiotusta suorahankinnasta on tällöin tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. Mikäli asiasta ei valiteta 14 päivän kuluessa, suorahankinnasta tulee lainvoimainen, eikä hankintasopimuksen sitovuuteen voida enää muutoksenhaulla puuttua. Ilmoitusmenettelyä käyttämällä hankintayksikkö voi varmistaa sen, ettei hankintasopimuksen sitovuuteen (kuten sen voimassaoloon) voida jälkikäteen puuttua.

Suorahankintaa koskevassa hankinnassa tulee tehdä hankintapäätös sekä hankintasopimus. Hankintasopimus voidaan allekirjoittaa vasta, kun suorahankintaa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta on kulunut 14 vuorokautta. Suorahankintaa koskeva sopimus voidaan allekirjoittaa tätä aiemmin vain silloin kun, on kysymys hankintalain § 40 kohtaan 4 verrattavissa olevasta syystä ”sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, eikä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi”.

Hankintalain mukaan hankintayksikön on tehtävä EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa jälki-ilmoitus myös silloin, kun kyseessä on suorahankintamenettelyllä toteutettu hankinta ja kun hankintayksikkö on tehnyt suorahankinnasta suorahankintailmoituksen.

5. HANKINTASOPIMUS EU-HANKINNASSA

5.1 Hankintasopimuksen tekeminen

5.1.1 Hankintasopimuksen tekeminen EU-hankinnassa

EU-hankinnassa tulee tehdä aina kirjallinen hankintasopimus. Hankintasopimus tulee voimaan sopimuksen allekirjoituksin. Toimielimen puolesta tehtävän hankintasopimuksen allekirjoittaa se viranhaltija, jonka toimielin on valtuuttanut allekirjoittamaan hankintasopimuksen. Viranhaltija voi allekirjoittaa hankintasopimuksen silloin, kun tällä on ollut hankintavaltuus (toimivalta) tehdä hankintaa koskeva päätös.

5.1.2 Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävässä hankinnassa hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen hankintapäätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi. Odotusaikasääntelyä ei sovelleta kansallisissa hankinnoissa eikä suoramankinnoissa, vaikka tästä olisi tehty vapaaehtoinen ennakoilmoitus.

EU-kynnysarvot ylittävässä puitejärjestelyyn perustuvissa hankinnoissa ja dynaamisissa hankintajärjestelmissä odotusajan pituus on lyhyempi, 10 päivää.

Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos hankintasopimus tehdään yhden ainoan hyväksyttävän tarjouksen tehneen kanssa, eikä tarjouskilpailussa ole jäljellä muita tarjoajia tai ehdokkaita, joiden asemaan sopimuskomppanin valinta voisi vaikuttaa. Tällöinkin suositellaan odottamaan (ellei pakottavaa syytä hankintasopimuksen tekemiseen odotusaikaa noudattamatta ole), että hankintapäätös on saanut lainvoiman ja että päätöksestä ole valitettu markkinaoikeuteen.

Mikäli kysymys on suoramankinnasta, voidaan hankintasopimus allekirjoittaa kun suoramankintaa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta (tätä aiemmin ainoastaan silloin kun on kysymys hankintalain § 40 kohtaan 4 verrattavissa olevasta syystä).

5.1.3 Hankintasopimuksen sisältö

Hankintasopimus suositellaan allekirjoitettavaksi liitteen 5 Hankintasopimusmalli mukaisin sopimusehdoin tai allekirjoitettavaan hankintasopimukseen tulee muutoin ottaa liitteen mukaiset olennaiset sopimusehdot.

5.2 Jälki-ilmoitus

EU-kynnysarvon ylittävästä hankinnasta on tehtävä jälki-ilmoitus, kun ko.

1. hankinnasta on tehty sopimus
2. hankinta on keskeytetty
3. hankinnasta on julkaistu pelkästään ennakoilmoitus eikä lainkaan hankintailmoitusta.

Lisäksi jälki-ilmoitus tulee tehdä, kun kysymys on suoramankinnasta, josta on tehty (tätä aiemmin) hankintailmoitus.

Hankintayksikön tulee toimittaa jälki-ilmoitus julkaistavaksi 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tekemisestä, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä tai puitejärjestelyn perustamisesta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen lykkää jälki-ilmoitusvelvollisuuden alkamista siihen saakka, kunnes tuomioistuinkäsittely on päättynyt. Kun päätös on lainvoimainen ja hankintasopimus tehdään, tulee tehdä myös jälki-ilmoitus.

V LUKU SOTE-PALVELUT JA MUUT ERITYISET PALVELUT

6. SOTE-PALVELUIHIN JA MUIHIN ERITYISIIN PALVELUIHIN LIITTYVIEN HANKINTOJEN TOTEUTTAMINEN

6.1 Sote-palvelut ja muiden erityisten palveluiden hankintaan sovellettavat erityisehdot

Sosiaali- ja terveystalain hankintoja ovat hankintalain liitteen E kohtien 1-4 mukaiset palvelut, esim. Lääkäripalvelut ja niihin liittyvät palvelut, Hammashoitopalvelut ja niihin liittyvät palvelut, Työterveyshuollon palvelut, Apteekkipalvelut, Optikon palvelut, Sosiaalityö ja siihen liittyvät palvelut, Lasten päivähoidon palvelut ja Sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut.

Muiden erityisten palveluiden hankintoja ovat hankintalain liitteen E kohtien 5-15 mukaiset palvelut, esim. erilaisten yhdistysten tarjoamat palvelut, Ravintola- ja tarjoilupalvelut, Aterioiden valmistuspalvelut, Kouluruokailupalvelut, Oikeudelliset palvelut (pois lukien HL 9 §:n mukaiset palvelut), Turvallisuuspalvelut ja Vartiointipalvelut

Lisäksi sosiaali- ja terveystalain sekä muita erityisiä palveluhankintoja koskevat seuraavat pykälät hankintalain II osassa (EU-kynnysarvon ylittäviä tavara- ja palveluhankintoja, rakennusurakoita ja suunnittelukilpailuja koskevat säännökset):

- noudatettava 58-61 § hankintojen ilmoittamisessa
- noudatettava 80 §:n tarjoajien pakollisia poissulkemisperusteita ja 82 §:n korjaavia toimenpiteitä
- voidaan noudattaa 81 §:n tarjoajien harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita
- voidaan noudattaa 83-86 §:ssä ja 90 §:ssä olevia tarjoajien soveltuvuusvaatimuksia

SOTE-palveluissa ja muissa erityispalveluissa on huomioitava hankintalain (1397/2016) säännökset, jotka ovat:

- I Osa Yleiset säännökset, III Osa Kansallisia hankintoja, sosiaali- ja terveystalain sekä muita erityisiä palveluhankintoja (HL:n liite E) sekä käyttöoikeussopimuksia koskevat menettelyt, §§ 107-115 ja
- IV Osa Yhteiset säännökset hankintapäätöksestä, hankintasopimuksesta, valvonnasta ja oikeussuojakeinoista sekä erinäiset säännökset

Hankintalain liitteestä E on tarkastettava aina erikseen, kuuluuko kilpailutettava SOTE- tai muu erityinen palvelu liitteessä E mainittuihin palveluihin. Jos soveltuva CPV-koodia ei listasta löydy, kuuluu hankinta tavanomaisiin palveluhankintoihin, joihin sovelletaan kansallisia tai EU-hankinnan menettelysääntöjä riippuen hankinnan ennakkoidusta arvosta.

Hankintalaissa on erityisiä sosiaali- ja terveystalain hankintoja koskevia velvoittavia säädöksiä (§ 108)

- Hankinnoissa on otettava huomioon kyseistä palvelua koskeva lainsäädäntö.
- SOTE-palveluiden käyttäjien yksilöllisten ja pitkäaikaisten sekä toistuvien hoito- tai sosiaalipalveluiden turvaamiseksi hankintayksikön on otettava huomioon käyttäjien erityistarpeet ja kuuleminen siten kuin muualla laissa säädetään.
- SOTE-palveluiden hankinnoissa on otettava huomioon palvelun laatuun, jatkuvuuteen, esteettömyyteen, kohtuuhintaisuuteen, saatavuuteen ja kattavuuteen, eri käyttäjäryhmien erityistarpeisiin, käyttäjien osallistumiseen ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen sekä innovointiin liittyvä tekijät;

- Pitkäkestoisia hoito- ja asiakassuhteita koskevan SOTE-palvelun hankinnassa hankintayksikön on määritettävä sopimusten kesto ja muut ehdot siten, että sopimuksista ei muodostu kohtuuttomia tai epätarkoituksenmukaisia seurauksia palvelun käyttäjille.

6.2 Ilmoitusmenettely

SOTE- ja muiden erityisten palvelujen hankintojen kilpailuttamista varten Cludia-kilpailutusjärjestelmässä käytetään ilmoituslomakkeita Sosiaalipalveluille ja muille erityispalveluille. Ne vastaavat EU-hankintojen hankintailmoituslomakkeita eli käytännössä tarjouspyyntöpohjia, mutta yhteistä eurooppalaista hankinta-asiakirjaa eli ESPD-lomaketta ei käytetä. Hankintailmoitus ja jälki-ilmoitus ovat pakollisia. Ennako-, hankinta- ja jälki-ilmoitukset tulee laatia sähköisesti käyttäen EU:n SOTE- ja muita erityisiä palveluhankintoja koskevaa hankintailmoituslomaketta. SOTE- ja muita erityisten palveluhankintojen suora hankintaa koskeva ilmoitus tehdään käyttäen EU:n suora hankintailmoituslomaketta. Vastaavasti sopimusmuutosta koskeva ilmoitus tehdään EU:n muutosilmoituslomakkeella ja korjausta koskeva ilmoitus korjausilmoituslomakkeella. Ilmoitustiedot siirtyvät Cludia-järjestelmästä HILMA-ilmoituskanavaan.

6.3 Hankintamenettelyt

Hankintalaissa ei ole kuvattu SOTE- ja muiden erityisten palveluhankintojen kilpailuttamisessa käytettäviä hankintamenettelyjä. Hankinnassa voidaan käyttää edellä kuvattuja kansallisten hankintojen menettelyjä. Hankinnassa voi käyttää myös samanlaisia menettelyjä kuin hankintalain mukaisissa EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa, mukauttaa niitä tai käyttää vuoden 2007 hankintalain mukaisia kansallisia menettelyjä. SOTE- ja muiden erityisten palveluiden hankintamenettelyn voi toteuttaa kuitenkin kevyemmin ja joustavammin säännöksiin kuin EU-hankinnat. SOTE-palveluissa on mahdollista tehdä esimerkiksi asiakaslähtöinen hankintamenettely, jossa puitejärjestelyn loppukäyttäjäasiakas voi tehdä lopullisen valinnan palveluntuottajien välillä.

Hankintamenettelyn on oltava julkisten hankintojen yleisten periaatteiden mukainen (syrjimättömyys, tasapuolisuus, avoimuus ja suhteellisuus). Hankintamenettelyn kulku ja luonne on kuvattava hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä siten, että tarjoajat tietävät oman roolinsa menettelyssä ja sen eri vaiheissa (vertaa edellä Kansalliset hankinnat).

Lisää ohjeistusta SOTE- ja muista erityisistä palveluhankinnoista on Julkisten hankintojen neuvontayksikön sivuilla (SOTE-hankinta) www.hankinnat.fi.

VI LUKU HANKINTOIHIN LIITTYVÄT VALTUUDET

7. Hankintavaltuus

Hallintosäännön 105 §:n mukaisesti kunnanvaltuusto päättää hankintavaltuuksista.

Kunnanvaltuusto voi antaa hankintavaltuuksia sekä toimielimille että viranhaltijoille. Mikäli kunnanvaltuuston hankintavaltuuksia koskeva päätös sen mahdollistaa, voidaan hankintavaltuuksia edelleen delegoida valtuuston päätöksen mukaisella tavalla.

Hankintavaltuudella tarkoitetaan toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaa tehdä hankintaa koskeva päätös hankintavaltuutensa euromääräiseen enimmäismäärään asti tai tehdä muu hankintavaltuutensa piiriin kuuluvaan hankintaan liittyvä ratkaisu (allekirjoittaa hankintasopimus, päättää hankintasopimuksen, irtisanomisesta, option käyttäminen, reklamaatio) ellei kunnan muista säännöistä tai päätöksistä muuta johdu.

8. Hankintasopimuksen allekirjoittaminen

Pääsääntöisesti (ellei hankintavaltuutta tai sen delegeimista koskevassa päätöksessä ole muuta päätetty) viranhaltijalla, jolla on hankintavaltuus hankinnassa (oikeus tehdä hankintapäätös), on oikeus allekirjoittaa hankintaa koskeva hankintasopimus.

Silloin, kun hankintaa koskeva hankintavaltuus on toimielimellä, tulee hankintapäätöksessään nimetä viranhaltija (tai viranhaltijat), jotka se valtuuttaa allekirjoittamaan hankintasopimuksen hankinnassa. Toimielimen tulee päätöksessään myös todeta, kenellä on toimivalta tehdä muut päätöksen kohteena olevaa hankintasopimusta koskevat ratkaisut (kuten päättää sopimuksen irtisanomisesta, purkamisesta tai sopimukseen liittyvän option käyttämisestä, hyväksyä sopimukseen liittyvät hinnannuutokset). Toimielin voi myös tehdä yleispäätöksen, jolla se valtuuttaa viranhaltijan (tai viranhaltijat), jotka se valtuuttaa allekirjoittamaan sen puolestaan tehtävät hankintasopimukset (tai sopimukset/ sitoumukset).

9. Hankintasopimuksen päättämistä sekä option käyttämistä koskevat päätökset

Hankintasopimuksen päättämistä (sopimusehtojen mukainen irtisanominen tai purkaminen) sekä sopimukseen kirjatun option käyttämistä koskien tehdään päätös päätösten tekemiseen osoitetussa sähköisessä päätöksentekojärjestelmässä (mikäli sähköistä päätöksentekojärjestelmää ei ole käytettävissä muutoin kirjallisesti). Päätöksen sopimuksen päättämistä tekee se viranhaltija, joka on allekirjoittanut hankintasopimuksen (mikäli toimielin ei ole valtuuttanut hankintasopimuksen allekirjoittanut viranhaltijaa tekemään sopimuksen päättämistä tai option käyttämistä koskevia toimia tekee sopimuksen päättämistä tai option käyttämistä koskevan päätöksen se toimielin, jolla on ollut toimivalta valtuuttaa viranhaltija allekirjoittamaan hankintasopimus).

Päätökseen ei liitetä muutoksenhakuohjausta (päätös koskee sopimusehtojen täytäntöönpanoa).

Sopimuksen päättämistä ja option käyttämistä koskevat toimet tulee kirjata myös käytössä olevaan sähköiseen sopimuksenhallintajärjestelmään.

10. Tilausvaltuus

Kun hankinnasta tai kilpailutetun sopimuksen käytöstä on tehty hankintapäätös ja sopimus, on tilaus hankintapäätöksen täytäntöönpanoa. Jos kunnan hankintaohje edellyttää hankintapäätöksen tekemistä, on sen, jolla on hankintavaltuudet, tehtävä hankintapäätös ennen kuin tilaus tehdään.

Tilaisoikeus tarkoittaa oikeutta tehdä tilauksia määrärahojen puitteissa sopimustoimittajalta. Vain tilaisoikeuden omaava viranhaltija tai toimen haltija voi tilata tai ostaa tavaroita tai palveluja.

Tilausoikeus on niillä viranhaltijoilla, joilla on hankintavaltuudet. Tilausoikeus on myös viranhaltijoilla (tai toimen haltijoilla), joille tilausvaltuuksia on delegoitu.

VII LUKU MUUT HANKINTOIHIN LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET JA OHJEET

11. Tilajavastuulain huomioiminen tarjouspyynnöissä, tilauksissa ja sopimuksissa

Rakennusurakoissa ja palveluhankinnoissa, jotka ovat tilajavastuulain alaisia ja joiden ennakoitu arvo on yli tilajavastuulaissa määritellyn arvon (9 000 € alv 0 %) tai jos palvelu on kestoaltaan vähintään 10 päivän työsuoritus ja työ tehdään tilaajan työtiloissa tai työkohteessa ja se liittyy tilaajan toiminnassa tavanomaisesti suoritettaviin tehtäviin tai kuljetuksiin, tulee tarjoajilta vaatia, että valittu urakoitsija tai palveluntuottaja toimittaa tilajavastuulain mukaiset todistukset ja selvitykset (tai tilajavastuu.fi-palvelun tai vastaavan palvelun raportin) tilajavastuulain mukaisten velvoitteiden täyttämistä ennen sopimuksen solmimista tai tilauksen allekirjoittamista.

Tilajavastuulain mukaan vaadittavat selvitykset ovat

1. selvitys yrityksen merkitsemisestä ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
2. kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä muutoin saadut kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot;
3. todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus ja mahdollinen sitä koskeva maksusuunnitelma;
4. todistukset työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty;
5. selvitys työhön sovellettavista työehtosopimuksista tai keskeisistä työehdoista;
6. selvitys työterveyshuollon järjestämisestä;
7. Kun on kyse rakentamistoiminnasta, tarvitaan myös todistus siitä, että yritys on ottanut tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) tarkoitetun vakuutuksen,
8. yrityksen sitoumus siitä, että jos se valitaan sopimusosapuoleksi, yritys toimittaa kaikista lähetetyistä työntekijöistä voimassa olevat todistukset työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä ennen kuin nämä aloittavat työnteon. EU:n ja ETA:n alueelta tulevien lähetettyjen työntekijöiden eläke- ja tapaturmavakuuttamista koskevat tiedot osoitetaan lähetetyn työntekijän osalta A1-todistuksella.

Tilajavastuulain mukaiseen tilaajan selvittämisvelvollisuuteen liittyvän todistuksen/ selvityksen puuttumisen perusteena voi olla vain lainsäädäntöön liittyvä peruste (kuten se, että jos toimittajalla ei ole palveluksessaan työ- tai virkasuhteista henkilöstöä, ei tällä ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää työterveyshuoltoakaan henkilöstölleen). Mikäli toimittaja ei toimita (tai niitä ei muutoin ole saatavilla) kaikkia hyväksyttäviä tilajavastuulain mukaisia selvityksiä/ todistuksia, tulee toimittajan kirjallisesti esittää selvitys siihen, mihin lakisääteiseen perusteeseen tilajavastuulain mukaisen todistuksen/selvityksen puuttuminen perustuu. Sopimusta tai kirjallista tilausta ei voida tehdä

toimittajalta, joka ei toimita tilaajavastuulain mukaisia selvityksiä, ja/tai selvityksen puuttumiseen ei ole lakisääteistä perustetta.

Mikäli sopimuskumppaniksi valittu on ulkomainen yritys tai yhteisö, tulee tätä vaatia toimittamaan vastaavat selvitykset (edellä kohtien 1-7 mukaiset selvitykset sijoittautumisestaan sekä mikäli tällä on Y-tunnus myös Suomessa kohdan 1 mukaiset rekisteröitymistä koskevat todistukset ja kohdan 3 veronmaksuasioita koskevat selvitykset myös Suomesta.

Pienhankinnoissa ja kansallisen kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa todistukset ja selvitykset voidaan vaatia jo tarjouksen mukana kaikilta tarjoajilta. EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa todistukset ja selvitykset pyydetään vasta valituilta toimittajilta ennen hankintapäätöksen tekemistä (hankintamenettelyn turvaamiseksi todistukset voidaan kuitenkin pyytää kaikissa hankintamenettelyn vaiheissa).

Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset eivät saa olla kolme (3) kuukautta vanhempia sopimuksen voimaantulosta lukien. Tilaajavastuulain soveltamisalaan kuuluvissa sopimuksissa tulee varmistua ennen sopimuksen allekirjoittamista, että hyväksyttävät tilaajavastuulain mukaiset selvitykset on toimitettu ja ne ovat alle 3 kuukautta vanhoja, tarvittaessa tulee pyytää uudet todistukset ennen sopimuksen allekirjoittamista, mikäli joku jo toimitetuista selvityksistä on vanhempi kuin 3 kuukautta.

Sopimuskumppaniksi valitulla on tilaajavastuulakiin perustuva velvoite toimittaa tilaajalle tilaajavastuulain edellyttämät todistukset ja selvitykset sopimusaikana 12 kuukauden välein.

Tilaajavastuulain mukaisten selvitysten toimittaminen tulee asettaa osaksi tarjouspyynnön ehtoja tai tilauksen tekemisen ehtoja silloin kun sopimuksen kohteena olevassa palvelussa sovelletaan tilaajavastuulakia. Tilaajavastuulain mukaisten selvitysten toimittamista voidaan edellyttää myös sopimuskumppaniksi valitun alihankkijalta ilmoittamalla tästä tarjouspyynnön ehdoissa tai tilauksessa.

Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset/ todistukset voi hankkia pyytämällä toimittajaa toimittamaan dokumentit. Suositeltavaa on kuitenkin hankkia selvitykset (siltä osin kuin ne ovat saatavilla) tilaajavastuu.fi-palvelusta tai julkisesti käytettävissä olevista viranomaispalveluista (kuten patentti- ja rekisterihallituksen ja verohallinnon Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ).

Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset/ todistukset tulee tallentaa sähköiseen sopimushallintajärjestelmään. Mikäli sähköistä sopimushallintajärjestelmää ei ole käytettävissä, tulee todistukset/ selvitykset säilyttää niin, että ne ovat löydettävissä, lain noudattamista koskeva tarkastettavuus (tilintarkastus, aluevalvontaviraston tilaajavastuulain noudattamista koskevat tarkastukset) säilyy hyvänä, hyvän hallinnon periaatteita noudatetaan sekä asiakirjojen säilyttämisen tietoturvallisuus pysyy hyvänä.

Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset tulee säilyttää ainakin kahden (2) vuoden ajan hankintasopimuksen päättymisestä lukien ja kertaluonteisissa työn teettämisestä koskevissa sopimuksissa/ tilauksissa ainakin kahden (2) vuoden ajan kun sopimusta/ tilausta koskeva työn tekeminen on päättynyt.

12. Yhteishankintayksiköt

Hankinnoissa voidaan käyttää hankintalain § 4 mukaisen yhteishankintayksikön (kuten KL-Kuntahankinnat) kilpailuttamia sopimuksia sopimukseen liittyvän mittakaavaedun (suuremmasta

hankintavolyymista saatava hintasäästö) saavuttamiseksi tai hankintaprosessin tehostamiseksi/ hallinnollisten kustannusten vähentämiseksi,

13. Hankintayhteistyö

Hankintasopimukset voidaan kilpailuttaa yhteishankintana muiden hankintayksiköiden (kuten kuntien tai kaupunkien) kanssa sopimukseen liittyvän mittakaavaedun (suuremmasta hankintavolyymista saatava hintasäästö) saavuttamiseksi, hankintaprosessin tehostamiseksi/ hallinnollisten kustannusten vähentämiseksi tai muusta toiminnallisesta hyödystä johtuen.

14. Hankinnat sidosyksiköiltä

Hankintayksikön ei tarvitse kilpailuttaa hankintojaan lainsäädännön mukaisesti, mikäli se tekee hankinnan hankintalaissa tarkoitetusta sidosyksiköltään, vaikka sopimus täyttäisikin hankintalain mukaiset hankintasopimuksen tunnusmerkit. Sidosyksikköhankinnasta käytetään myös usein nimitystä in-house hankinta.

Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintalain mukaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.

Edellä mainittua prosenttiosuutta määritettäessä perusteena on käytettävä sopimuksen tekemistä edeltävien kolmen vuoden keskimääräistä kokonaisliikevaihtoa tai muuta vastaavaa toimintaan perustuvaa määrää. Jos asianomaisen sidosyksikön tai hankintayksikön perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisen ajankohdan tai toiminnan uudelleenjärjestämisen vuoksi liikevaihtoa tai vaihtoehtoista toimintaan perustuvaa määrää kuten kustannuksia ei ole joko saatavilla kolmelta edeltävältä vuodelta tai niillä ei ole enää merkitystä, riittää, että toiminnan mittaus osoitetaan esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

Poikkeukset toiminnan kohdistumisen vaatimukseen

Sidosyksikön toimintaa koskevalle rajoitukselle on säädetty hankintalaissa kaksi poikkeusta. Ensinnäkin prosenttiosuus on 10, ja 500 000 euron rajoitusta ei sovelleta, kun hankintayksikön määräysvallassa olevan yksikön liiketoimintaa vastaavaa markkinaehtoista toimintaa ei ole. Markkinaehtoista toimintaa ei katsota olevan, jos hankintayksikkö on julkaissut sen määräysvallassa olevan yksikön muille kuin määräysvaltaa käyttäville hankintayksiköille suunnitellusta myynnistä HILMA-ilmoitusjärjestelmään ns. avoimuusilmoituksen, eikä hankintayksikkö saa ilmoituksessa määritellyssä määräajassa vastauksia yksikön liiketoimintaa vastaavasta markkinaehtoisesta toiminnasta. Vastausten tekemistä koskevan määräajan on oltava vähintään 14 vuorokautta avoimuusilmoituksen julkaisemisesta. Tätä 10 prosentin rajoitusta sovelletaan edellytysten täytyessä avoimuusilmoituksen kohteena olevaan yksikköön kolme vuotta avoimuusilmoituksessa asetetun vastausmääräajan päättymisestä.

Toisen poikkeuksen mukaan liikevaihtoa koskevaa 5 %:n rajoitusta ei sovelleta silloin, kun muiden kuin määräysvaltaa yksikköön käyttävien hankintayksiköiden kanssa harjoitetun liiketoiminnan arvo on sopimuksen tekemistä edeltävien kolmen vuoden ajalta keskimäärin alle 100 000 euroa vuodessa.

Usean omistajan sidosyksikkö

Jos useampi kuin yksi hankintayksikkö käyttää määräysvaltaa sidosyksikköön, on laissa asetettu vaatimus yhteisestä määräysvallasta. Hankintayksiköiden katsotaan yhdessä käyttävän määräysvaltaa sidosyksikköön, jos sidosyksikön toimitukset koostuvat kaikkien hankintayksiköiden edustajista ja hankintayksiköt voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa päätösvaltaa sidosyksikön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin. Lisäksi edellytyksenä on, että sidosyksikkö toimii määräysvaltaa käyttävien hankintayksiköiden etujen mukaisesti.

Käänteinen sidosyksikköhankinta ja in-house sisters-järjestely

Sidosyksikön tunnusmerkit täyttävä yksikkö (mikäli se on itse myös hankintayksikkö) voi lisäksi itse tehdä hankintoja kilpailuttamatta siihen määräysvaltaa käyttävältä hankintayksiköltä (ns. käänteinen sidosyksikkösuhde).

Samoin kaksi saman hankintayksikön määräysvallassa olevaa sidosyksikköä voivat tehdä toisiltaan kilpailuttamatta hankintoja (ns. in-house sisters -järjestely).

15. Hankinta-asiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen (tarjouspyyntö, hankintapäätös sekä osallistumishakemukset, tarjoukset ja muut hankintaa koskevat asiakirjat) julkisuuteen sekä asianosaisen tiedonsaantioikeuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Tarjouspyyntö tulee julkiseksi, kun se on allekirjoitettu tai vastaavalla tavalla varmennettu.

Hankintapäätös perusteluinen tulee julkiseksi kaikille, kun hankintapäätös on allekirjoitettu tai muulla tavalla varmennettu (esimerkiksi kun toimielimen hankintapäätöstä koskeva pöytäkirja on pöytäkirjantarkastajien toimesta allekirjoitettu).

Osallistumishakemukset, tarjoukset ja muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkiseksi

- asianosaiselle (hakija, valittaja tai muu, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee) kun hankintapäätös on allekirjoitettu (tai muulla tavalla varmennettu). Asianosaisia hankintamenettelyissä voivat pääsääntöisesti olla hankintamenettelyyn osallistuneet ehdokkaat tai tarjoajat (yritykset tai muut hankintamenettelyyn osallistuneet yhteisöt). Asianosaisella ei kuitenkaan ole oikeutta saada tietoa tarjouskilpailussa toisen tarjouksen tekijän liike- tai ammattisalaisuuksista. Myös hinnan muodostumisen perusteet ja erityistapauksissa osahinnoittelu voivat olla liikesalaisuuksia, joita asianosaisellakaan ei ole oikeus saada. Tarjousten vertailussa käytettyä kokonaishintaa koskeva tieto on kuitenkin annettava.
- kaikille, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty (tarjouksen tekijän liike- tai ammattisalaisuuksia lukuun ottamatta sekä soveltaen hintatietojen julkisuuteen samoja periaatteita kuin on edellä todettu asianosaisjulkisuuden osalta).

Hankintalain mukaan tarjouspyyntöä ei saa julkaista ennen kuin hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus. Jos hankinnasta käydään ns. teknistä vuoropuhelua, ei valmista tarjouspyyntöä saa lähettää mahdollisille tarjoajille, mutta tarvittaessa voi lähettää kommentoitavaksi tarjouspyynnön luonnoksen tai osan siitä (esim. palvelukuvauksen tai hankinnan kohteelle asetettavat vähimmäisvaatimukset). Tällöin on huolehdittava mahdollisten tarjoajien tasapuolisesta kohtelusta.

Esiteltäessä voidaan esitellä valmis (tai lähes valmis) tarjouspyyntö, kun se päättää hankinnan toteuttamisesta ja tarjouspyynnön julkaisemisesta, mutta tarjouspyyntöä on tällöin käsiteltävä salassa pidettävänä.

Tieto siitä, ketkä ovat tehneet tarjouspyyntöä koskevia kysymyksiä tai lähettäneet tarjouksen, on pidettävä salassa. Tiedot keskeneräisestä hankinnasta kuuluvat vain tarjouskilpailun vastuuhenkilölle ja tarjouskilpailun substanssiasiantuntijalle. Myöskään tarjousten käsittelystä ei saa antaa mitään tietoja.

Jos tarjouskilpailu keskeytetään ja käynnistetään uudella hankintailmoituksella, hankintayksikön tulee ottaa kantaa myös keskeytettyä tarjouskilpailua koskevien hankinta-asiakirjojen julkisuuteen erityisesti kilpailevien tarjoajien eli asianosaisten näkökulmasta (JL 24 § kohta 20). Asianosaisilla ei ole silloin oikeutta saada tietoa asiakirjoista ennen kuin uutta hankintamenettelyä koskeva päätös on tehty. Toimivan kilpailutilanteen varmistamiseksi on keskeytetyssä tarjouskilpailussa saadut tarjoukset ja muut hankinta-asiakirjat määriteltävä salassa pidettäväksi. Salassapitoperusteena on tällöin JL 24 § kohta 17, jonka mukaan tiedon antaminen asiakirjoista aiheuttaisi julkisyhteisölle taloudellista vahinkoa tai heikentäisi mahdollisuuksia edullisiin hankintoihin.

Hankintapäätöksessä ja sen julkisissa liitteissä ei saa julkaista henkilötietoja, joiden avulla henkilö on tunnistettavissa ja yksilöitävissä, eikä julkisuuslain 24 § kohdan 20 mukaan salassa pidettävää tietoa kuten tarjoajan liike- tai ammattisalaisuuksia. Esimerkiksi tarjoajan hylkääminen ja tarjousvertailun lopputulos on pyrittävä perustelemaan yleisellä tasolla esittämällä tiedot siten, että liike- ja ammattisalaisuudet eivät paljastu. Tarkemmat perustelut on tarvittaessa kirjoitettava hankintapäätöksen erilliselle salassa pidettävälle liitteelle, jota ei saa lähettää hankintapäätöksen mukana kaikille tarjoajille eikä julkaista kunnan verkkosivuilla. Se voidaan lähettää vain sille (yhdelle) tarjoajalle, jota kyseinen liite koskee.

Mikäli hankintaan liittyviä asiakirjoja tai niihin kuuluvia tietoja ei voida niitä pyytävälle julkisuuslain nojalla luovuttaa, tulee pyytäjälle ilmoittaa perustelu asiakirjojen tai niihin liittyvien tietojen luovuttamatta jättämiselle. Ilmoittaessa tietojen luovuttamatta jättämisestä tiedon pyytäjälle on kerrottava, että hänellä on mahdollisuus saada asiakirjojen/ tietojen luovuttamatta jättämisestä valituskelpoisen hallintopäätös, joka tulee tehdä tiedon pyytäjän tätä vaatiessa. Julkisuuslain 33 §:n mukaan viranomaisen päätökseen saa puheena olevassa asiassa hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

16. Ostokuri ja ohjostojen estäminen

Hankinnoissa tulee käyttää kilpailutettuja sopimustoimittajia. Hankintasopimuksen voimassaoloaikana ei saa voimassa olevan hankintasopimuksen **sopimusalaan** kuuluvaa tavaraa tai palvelua ei saa hankkia muilta toimittajilta (ns. ohjostoina) muilta sopimustoimittajilta. Hankintasopimuksia voidaan käyttää vain sopimuksen sisällön mukaisen sopimusalan mukaisiin tilauksiin.

Mikäli käytössä ei sopimustoimittajaa, noudatetaan hankinnassa hankintalain mukaisia säännöksiä ja hankintaohjetta.

17. Esteellisyys

Hankinta-asian valmisteluun tai päätöksentekoon osallistuva henkilö ei saa olla esteellinen. Esteellisyys tarkoittaa sitä, että henkilön puolueettomuus hankinnan valmistelussa tai päätöksenteossa voidaan saattaa kyseenalaiseksi. Vastaavasti hankintaa koskevan sopimuksen tai sen tulkintaa koskevan asian käsittelyyn taikka tavaran tai palvelun tai urakan tarkistamiseen osallistuvan henkilö ei

saa olla esteellinen. Esteellisyydestä hankinta-asioissa on voimassa mitä siitä on erikseen säädetty kuntalaissa ja hallintolaissa

18. Lahjoman vastaiset periaatteet

Hankintoja ja sopimuksia valmistelevat viranhaltijat ja työsopimussuhteiset työntekijät sekä hankintoja esittelevät tai niistä päättävät viranhaltijat ja toimielimien luottamushenkilöt eivät saa ottaa vastaan tai pyytää etuja tai lahjoja yrityksiltä ja henkilöiltä, jotka toimivat myyjän, tarjoajan tai toimittajan puolesta. Tavanomaisen vieraanvaraisuuden vastaanottaminen (kuten kahvitarjoilu) on mahdollista. Muunlainen vieraanvaraisuus ei ole hyväksyttävää.

Kunnassa noudatetaan Kuntaliiton ohjeita ulkopuolisten kustantamista matkoista ja muiden taloudellisten etujen vastaanottamisesta ja antamisesta, katso hankintaohjeen oheismateriaali (Ohje vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista).

19. Hankinta-asiakirjojen arkistointi ja salassapito

Hankintaan liittyvien asiakirjojen (tarjouspyynnöt, tarjoukset, avauspöytäkirjat, tarjoajien arviointia koskevat pöytäkirjat, hankintapäätökset, vertailumuistiot, sopimukset, tilaukset, reklamaatiot jne.) säilyttämisessä, arkistoinnissa, ja hävittämisessä noudatetaan kunnan säännöksiä ja ohjeita (ja kunnan tytäryhteisössä siinä sovellettavia säännöksiä ja ohjeita) siten, että asiakirjat ovat löydettävissä, hankinnan tarkastettavuus erityisesti tilintarkastuksen näkökulmasta säilyy hyvänä, hyvän hallinnon periaatteita noudatetaan sekä asiakirjojen säilyttämisen tietoturvallisuus pysyy hyvänä.

Käsittelyn päätyttyä (tavanomaisesti viimeistään hankintasopimuksen allekirjoituksen jälkeen) arkistoitavat asiakirjat tulee toimittaa mahdollisimman nopeasti arkistoon arkistoitaviksi.

VIII LUKU SOPIMUSTEN VALVONTA JA SOPIMUSHALLINTA

20. Hankintasopimusten seuranta ja valvonta

Hankintasopimuksen allekirjoittaja vastaa hankintasopimuksen seurannan ja valvonnan järjestämisestä sopimuksen voimaantulosta lukien koko sopimuksen elinkaaren ajan (sopimuksen voimaantulosta sopimusvastuiden päättymiseen asti).

Sopimuksen seurantaan ja valvontaan katsotaan kuuluvaksi

- Sopimuksen sisällön tuntemus,
- sopimusehtojen noudattamisen valvonta:
 - o Sopimuksen perusteella toimitettavien tavaroiden ja palveluiden sekä sopimusehtojen vastaavuus: tavaroiden tai palvelun laadun on oltava sopimusehtojen mukaista. Laatu voi tarkoittaa esim. palvelun sisältöä, palvelua suorittavien henkilöiden koulutusta tai määrää, tuotteiden ominaisuuksia tai muuta sopimuksen kohteena olevalle tavaralle tai palvelulle sopimusehtojen perusteella määrättyä ominaisuutta,

- hankintasopimuksen ehtojen noudattaminen sopimuksen kohteena olevan palvelun tuottamisessa ja tavaroiden toimittamisessa, sopimushinnoissa, laskuttamisessa, toimitusajoissa, alihankkijoiden käyttämisessä, sopimuskauden aikaisissa sopimushintojen korotuksissa, sopimukseen liittyvässä laskuttamisessa
- muiden kuin edellä sanottujen hankintasopimuksen sopimusehtojen valvonta
- Sopimuskumppanin soveltuvuuteen liittyvän toimintakyvyn valvonta (eli sopimuskumppanin (kuten sopimuskumppanin taloudellinen ja tekninen toimintakyky, oikeudellinen toimintakyky kuten rekisteröityminen, tilaajavastuulain mukaiset selvitykset) selvitysten hankkiminen ja niiden toimittamisen valvonta hankintasopimuksessa sanottujen, sopimuskumppanin soveltuvuutta koskevien vähimmäisvaatimusten täyttymisen toteamiseksi hankintasopimuksen voimassaoloaikana.

sopimusehdoissa sanottujen, sopimuskumppanin soveltuvuutta koskevien pyydettävät selvitykset Jos tässä laissa tarkoitettu sopimus on voimassa yli 12 kuukautta, tilaajan sopimuspuolen on toimitettava tilaajalle sopimussuhteen aikana 12 kuukauden välein 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettut todistukset tai 2 momentissa tarkoitettut vastaavat tiedot.

- sopimuskumppanien kanssa järjestettävät sopimusehtojen mukaiset seurantakokoukset

21. Hankintasopimusten sähköinen hallinta

Hankintasopimuksia hallitaan sopimushallintaan varten osoitetussa sähköisessä sopimushallintajärjestelmässä. Mikäli sopimushallintaa varten osoitettua sähköistä järjestelmää ei ole käytettävissä noudatetaan muutoin sopimushallintaa koskevia tai siihen sovellettavissa ohjeita. Alkuperäisten sopimuskappaleiden (kun hankintasopimus on allekirjoitettu paperiversiona) osalta noudatetaan kunnassa sovellettavia arkistointia koskevia sääntöjä ja ohjeita (kunnan tytäryhteisössä tässä sovellettavia ohjeita).

Hankintasopimusta hallitaan sähköisessä sopimustenhallintajärjestelmässä koko sopimuksen elinkaaren ajan.

Hankintasopimukset tallennetaan sopimushallintaan käytettävään sähköiseen sopimushallintaan sopimusasiakirjoihin (sopimuksen soveltamiseen liittyvät asiakirjat).

Sopimusten hallinnalla tarkoitetaan hankintasopimukseen liittyvien toimien kirjaamista sopimuksen elinkaaren (sopimuksen tulosta sen päättymiseen asti) aikana sähköisessä sopimustenhallintajärjestelmässä. Hankintasopimukseen liittyviä toimia sopimuksen hallinnan piirissä ovat sopimuksen päättämiseen liittyvät toimet (kuten sopimuksen irtisanominen, tai purkaminen), sopimusehtoihin liittyviä toimet (kuten hinnankorotusten tai muutosten hyväksyminen), reklamaatiot, option käyttäminen sekä sopimuskumppaniin liittyvät toimet (kuten sopimuskauden aikana toimitettavat sopimuskumppanin kelpoisuuteen liittyvät selvitykset kuten tilaajavastuulakiin liittyvät selvitykset).

Liitteet

- **Liite 1 Kynnysarvot (1.1.2018)**
- **Liite 2 Tilausmalli**
- **Liite 3 hankintasopimusmalli**
- **Liite 4 Tarjouspyyntömallit**
- **Liite 5 hankintapäätösmallit**
- **Liite 6 Pienhankintaohje/ tiivistelmä**
- **Liite 7 Hankintapäätöksiin liittyvät muutoksenhakuohjeet**
- **Liite 8 Tietosuojaehdot**
- **Liite 9 Määräajat EU-Hankinnoissa**